Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 250 (500) ◆ Четвер, 31 грудня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

З Новим Роком!

737442 —

саме стільки читачів «Голосу України»-93 вітаємо з Новим роком.

Вітаємо і дякуємо за те, що з-поміж багатьох періодичних видань вибрали саме нашу газету. Ви не помилились і не пожалкуєте за свій вибір. Ми прагнутимемо, щоб у кожному з п'яти номерів на тиждень кожен читач знаходив публікації, що припали б йому до душі.

Щастя вам, передплатники і просто читачі нашої газети!

Редакція.

Передсвяткові подарунки

Вчора на відкритті першої черги нового телекомплексу УТ у Києві побував Президент України Леонід Кравчук. Своєрідний звіт він вислухав від президента Київської будівельної корпорації Володимира Поляченка і сказав, що сьогодні кращим будівельникам буде вручено нагороди. Він поздоровив журналістів і заявив, що зробить все можливе, щоб у 1994 році комплекс було повністю здано в експлуатацію. У ньому буде не передбачений попереднім планом унікальний кіноконцертний зал загальною площею 16 тисяч квадратних метрів (таких немає у жодній з країн СНД), 27-поверхова башта з апаратними, студіями, рестораном тощо. Голова державної телерадіомовної корпорації Микола Охмакевич сказав: «Ми десять років чекали цього дня».

Після огляду комплексу і ознайомлення з проектами II та III черг Президент дав прес-конференцію, яка перетворилася у серйозну розмову про роль засобів масової інформації на сучасному етапі. Леонід Кравчук, навівши ряд прикладів неконструктивної позиції преси, побажав їй бути більш послідовною і менш упередженою. А упереджена, на його думку, перш за все преса Росії, звинувачуючи Україну у розвалі СРСР, а сьогодні і СНД. «Ми не збираємося виходити з СНД, оскільки угоди між країнами, підписані лідерами, ратифіковані Верховною Радою України. І, наскільки відомо, це — позиція більшості населення України», — сказав Президент. Але далі він сказав, що ця позиція, звичайно, може змінитися і Президент тоді має діяти відповідно. Леонід Кравчук сказав далі, що «у межах можливостей» буде виділено і валюту для закупівлі телевізійного обладнання, яке у нас не випускається, оскільки новий комплекс є подарунком не лише журналістам. Він також висловив готовність підписати указ про захист преси.

Того ж дня Президент разом з главою Київської держадміністрації І. Салієм побували на відкритті нової дільниці столичного метрополітену.

Костянтин ПАРИШКУРА.

ЩОБ БУВ В УКРАЇНІ ДОБРИЙ ЛАД

ІНТЕРВ'Ю ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ЛЕОНІДА КРАВЧУКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» НАПЕРЕДОДНІ НОВОГО РОКУ

— Леоніде Макаровичу, те, що відбулося в Україні протягом року, усі ми бачили. Одначе кожна людина має свій погляд на ті чи інші події. А як оцінює рік, що минає, Президент?

— Безперечно, рік минулий ввійде в історію України як рік державотворення. Попри очевидні труднощі й перепони зовнішнього та внутрішнього характеру ми рухалися до визначеної народом мети і досягли певних успіхів.

Щонайперше — на політичній карті світу з'явилася нова незалежна країна європейського рівня, визнана більш як 140 державами. Навіть найзатятіші наші недоброзичливці змушені змиритися з цим незаперечним фактом.

Идуть пошуки налагодження внутрішнього життя. Розвивається реформа місцевих органів представницької влади. Закон «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» визначив повноваження і компетенцію місцевих Рад усіх рівнів та виконкомів місцевих Рад базового рівня. Є і Закон «Про представника Президента України». Зрозуміло, поділ влади — процес непростий. Але треба поважати Закон. А дехто надто відверто хоче одного: бути постійно біля пирога, чи, вибачте, біля корита влади. Вершити долю колективів, підприємств, приймати рішення або щось інше... Суть же поділу проста: Рада збирається, приймає стратегічні рішення про розвиток свого регіону чи району. Виходячи з реалій, зрозуміло. А представник Президента втілює ті рішення в життя. Думаю, ми до цього прийдемо.

Иде реформа й третьої влади — судової. Завершується і створення найвищого правового органу — Конституційного суду України. Наша держава має свої Збройні Сили, Національну гвардію, Прикордонні війська, Службу безпеки. Все це створено за один рік, зважте. Але економічні проблеми за цей час поглибилися. Тому змінено уряд, тому новий Кабінет міністрів отримав розширені повноваження.

Далі. Незважаючи на певні негаразди, ситуація в Україні стабільна. Ми зуміли уникнути можливих конфліктів і зіткнень. І це вселяє віру, що й далі йтимемо курсом розбудови самостійної, демократичної, правової держави.

Як тут не згадати Грушевського: «Власна держава — велика сила для всього доброго, треба тільки постаратися, щоб у ній був добрий лад».

Подивімося пильніше на наші справи. Якщо на терені творення держави, її неодмінних атрибутів, структур ми просунулися вперед, то в економіці не уникли серйозних прорахунків. Причин об'єктивних та суб'єктивних чимало. Зокрема, енергомісткість виробництв із вкрай зношеними основними фондами, неповороткість владних структур у проведенні реформ, запровадженні власної валюти, небажання, а то й невміння деяких керівників працювати за нових умов. Про все це багато й багато сказано.

Та на одному зупинюся детальніше — це повна прив'язаність України до енергоносіїв Російської Федерації. Наші сусіди при цьому постійно підвищують ціни на нафту, газ, мазут, до того ж 40 відсотків нафтопродуктів продають комерційним структурам.

Про це треба знати і пам'ятати. Вже через це і рік тому я не був прихильником розриву економічних зв'язків з Росією, як то пропонували не лише гарячі голови, а й навіть поміркований політики. Ми багаті, усе в нас є! Очевидно, радість і захоплення від історичної значущості сподіяного затьмарили масштаби складностей, що виникли на етапі руйнації старих і народження нових відносин в Україні.

Наслідком усього цього стало погіршення життєвого рівня людей. І це для мене найприкріша реальність. Але не легше і в Росії. Звідси висновок: ми потрібні один одному як економічні партнери.

Сподіваюся, це збагнуть обидві сторони не лише на рівні президентів. Неодмінно збагнуть. Рівноправні партнерські відносини дадуть обом країнам, нашим народам більше користі, ніж спроби політичного чи економічного тиску. І більше взаємоповаги. У народів вона є. Її не вистачає деяким політикам.

— У зв'язку з цим запитання, відповідь на яке хотілося б почути саме від Вас: чи ініціювала Україна хоч що-небудь таке, що погіршило б її відносини з сусідами, кинуло б хоч якусь тінь напруженості на ці стосунки? І якою буде подальша політика України щодо найближчих сусідів?

— Усі наші дії, усі наші ініціативи щодо розвитку відносин з сусідніми державами з самого початку спиралися на такі міжнародні принципи, як рівноправність, взаємоповага, невтручання у внутрішні справи один одного, взаємна вигода та інші. З перших днів свого незалежного існування Україна зробила заяву про те, що вона не має жодних територіальних претензій до інших держав і не визнає таких претензій до себе. Вона урочисто проголосила про свій намір стати нейтральною, позаблоковою, без'ядерною державою.

Проголошені нами принципи будівництва демократичного правового суспільства, їх практична реалізація у внутрішній і зовнішній політиці, коли бути об'єктивним і неупередженим, аж ніяк не можуть сприйматися як такі, що ініціюють погіршення відносин з сусідами.

І тільки необ'єктивність і упередженість можуть поставити під сумнів відвертість наших намірів або перекручено тлумачити наші дії. На жаль, такі підходи існують. Але не вони визначають рух української держави до встановлення дружніх, рівноправних, взаємовигідних відносин з усіма сусідами. Відмовлятися від свого принципового курсу Україна не збирається.

— Уряд Леоніда Кучми, якого Ви рекомендували в Прем'єри, рішуче взявся за справу. Що Ви сказали б про перші кроки уряду, чи підтверджують вони наші надії на нього?

— Уряд України зі всіх можливих вибрав варіант державного регулювання економіки. Він впевнений в успіху, сподівається на досягнення рівноваги на споживчому ринку, фінансової стабілізації, стримання інфляції та падіння виробництва.

Леонід Данилович рішуче взявся за здійснення курсу, спрямованого на зміцнення порядку, припинення кризових явищ у нашій економіці. А ці кроки мають сприяти зміцненню виконавчої влади, в кінцевому підсумку і держави в цілому.

Детальнішу оцінку діяльності Кабінету міністрів робити поки що рано. Надто малий строк минув. Та й прокоментувати перші кроки Кабінету без бачення перспективи навряд чи можливо. Таку перспективу буде видно лише після підготовки економічної програми нового Прем'єра.

— Уряд оголосив війну корупції. Як далеко проникло це явище у вищі ешелони влади, на Вашу думку? Чи не слід висунути президентську програму боротьби з цим явищем, зокрема, зміцнити відповідні правоохоронні структури?

— Організована злочинність, зрощування злочинних угруповань із управлінськими та іншими владними структурами, на жаль, є реальністю. Тривога і занепокоєність громадськості та уряду України тут небезпідставні.

Органи внутрішніх справ разом з підрозділами Служби безпеки тільки в 1992 році припинили діяльність близько 600 організованих злочинних угруповань. Заарештовано 1040 небезпечних злочинців, яких викрито у вчиненні 4,5 тисячі злочинів.

Кримінологічний аналіз, проведений спеціалістами, свідчить, що ділків-злочинців об'єднує прагнення максимального збагачення, одержання неконтрольованих державою надприбутків.

Тільки за два останні роки викрито близько двох тисяч фактів хабарництва. Серед тих, хто спокусився на дармові гроші, є службові особи досить високого «рангу» — керівники банківських установ, промислових підприємств, державних постачальницьких організацій, комерційних структур, фінансових відділів виконкомів деяких Рад народних депутатів.

З другого боку, відсутність Закону «Про державну службу» призвела до того, що серед засновників на керівних посадах у нових комерційних структурах опинилося багато відповідальних працівників державних установ, підприємств і організацій. А це створює сприятливі умови для всіляких правопорушень у підприємницькій діяльності, в т. ч. зовнішньоекономічній. Правоохоронні структури шукають шляхів посилення боротьби з найбільш небезпечними злочинними проявами, в першу чергу їх організованими формами, корумпованістю.

Але, думаю, можливості правоохоронних структур треба збільшити. Створити державну програму боротьби з організованою злочинністю. Тобто цілеспрямовано посилити податкову інспекцію, в правоохоронних органах, в системі МВС і в Службі безпеки, створити автономні потужні структури, які не залежали б від місцевої влади і навіть від відомчого місцевого керівництва жодним чином, могли б ефективно вести викривальну роботу. Змагатися між собою. Злочинець-махінатор чим сильний? Підтримкою продажного бюрократа. А з такою підтримкою вдає з себе респектабельного ділка. То треба створити таку ситуацію, щоб потенційний хабарник боявся викриття вдень і вночі, щоб бути чесним стало не тільки питанням моралі, а й елементарного самозабезпечення.

Для досягнення цього потрібна, безперечно, національна програма.

— Будь-яка економічна криза минає. Рано чи пізно. Але краще, щоб хоча б не дуже пізно. Що можете сказати співвітчизникам у Новому році з цього приводу? Чи є у нас скільки-небудь певні надії на бодай невелике пожвавлення економіки?

— Наш потенціал — величезний. Просто поки що ми його не навчилися використовувати належною мірою. Необхідними умовами пожвавлення економіки є також припинення протистояння законодавчої та виконавчої влади, подолання управлінської кризи в країні, впорядкування господарського законодавства, ліквідація його внутрішніх суперечностей, стабільність правових норм. Щоб тим самим створити нормальні умови для підприємництва, продуктивної праці людей.

Думаю, немає жодних підстав брати під сумнів, що в майбутньому Україна буде серед розвинутих європейських держав як рівна серед рівних. Сподіваюся, що наступний рік стане роком стабілізації економіки, а там і пожвавлення настане. Бо дійсно, будь-яка криза минає. Якщо рішуче і чесно візьмемося всі — вона мине швидше.

Знаю, що багатьох людей бере відчай. Все дорожчає і всього стає менше. Але кризи — чинник об'єктивний. Вони приходять і минають, якщо люди не опускають рук. У нас і раніше кризи були. Просто суспільство пом'якшувало їх або за рахунок продажу ресурсів, або за рахунок чергового пограбування села. Так, саме село в кінцевому підсумку платило за все. Людьми, штучно дешевими цінами на свою продукцію, податками. А тепер маємо вийти з кризи цивілізованим шляхом. І вийдемо.

— А що сьогодні Україна може запропонувати світові? Які товари, яку сировину, щоб натомість мати кошти для підтримки своєї економіки. Чи вся надія тільки на інвестиції, з якими мало хто поспішає, і на кредити?

— Україна має що запропонувати іншим державам світу: ми продаємо і товари, і сировину. Основними з них за обсягами фактичних і можливих продаж є: мінеральні добрива, чорні метали, кам'яне вугілля, металобрухт, феросплави, труби з чорних металів, алюміній. Україна також продає і може пропонувати країнам світу продукцію машинобудування, хімічної промисловості, агропромислового комплексу — насіння олійних культур, олію, шкірсировину, плоди.

Що стосується інвестицій та кредитів, то зацікавленість до них з боку України різна. Пріоритет, безперечно, за іноземними інвестиціями. Кредити тягнуть за собою певні зобов'язання, сплату процентів за користування ними. Інвестиції ж «везуть» за собою нові машини, устаткування, техніку, технології, організацію праці і виробництва, передовий досвід. Тому Україна прагне розширення іноземних інвестицій, в тому числі позитивно ставиться і до малих інвесторів. Але надії на іноземні інвестиції справджуються несповна, заявок іноземних інвесторів ще небагато. Всього 1500. І тут є над чим працювати.

— Не питаю, скільки працює Президент, але як, на Вашу думку, повинна працювати сьогодні кожна здорова людина, щоб Україна вирішила найпекучіші проблеми. І що сьогодні може стати мотивацією до праці, до виробництва, а не тільки до перепродажу?

— Вітчизняний та світовий досвід засвідчує, що все залежить від конкретної людини, яка працює на своєму місці. Людина завжди працює краще, коли вона розуміє, що вона робить і для чого це потрібно. Візьмемо приклад Японії, яка на сьогодні має розвинуту ринкову економіку. На високу щаблину світового ринку її привели люди і тільки люди, які зрозуміли, що своєю працею вони зможуть зробити державу розвинутою, а своє життя заможнішим. Наші люди завжди вміли працювати й жодного сумніву в цьому не може бути. Треба лише створити належні умови.

Потрібно стимулювати розвиток малого та середнього бізнесу, який діятиме у сфері виробництва. Для цього держава повинна змінити систему оподаткування малих підприємств, створювати комерційні фонди фінансової підтримки, страхування ризику, пільгового кредитування, лізингу засобів виробництва тощо.

(Закінчення на 3-й стор.).

ЩОБ БУВ В УКРАЇНІ ДОБРИЙ ЛАД

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

Слід змінити акценти взаємовідносин держави та людини. Проводити ринкові реформи, які не цікавлять людину, котрі вона не розуміє і не сприймає, — заняття безперспективне. Кожну людину треба зробити союзником реформ. Якомога більше людей мають стати власниками і співвласниками основних фондів, акцій. Робітник, який має не тільки зарплату, а й бере участь у розподілі прибутків підприємства — ось один з могутніх мотивів до праці, до виробництва товарів.

— На які сили в суспільстві Ви спираєтесь і маєте намір спиратися? Чи є у Вас «президентська команда»?

— Відомо, що влада, яка хоче бути ефективною, повинна мати міцну соціальну базу, відбивати інтереси хоча б більшості населення. Президента України обирає більшість. Юридично це база, на яку спираюсь. Це, як мені відомо, представники всіх верств населення. Безумовно, симпатії і підтримка людей можуть коливатися у той чи інший бік. І, як свідчить світовий досвід, це нормально.

Але в проведенні політики треба також спиратися на активні політичні сили — партії, рухи, громадські організації, фракції депутатів тощо. Підтримую тісний контакт з партіями, громадськими організаціями, депутатськими групами центристської орієнтації. Відчуваю підтримку з боку більшості профспілок, підприємств, трудових колективів міста і села. Якщо є конструктивні пропозиції співпраці з боку тих сил, котрі вважають себе щодо мене опозиційними, то співпрацюю і з ними. Тобто вважаю себе загальнонародним Президентом і спираюся на наш український народ і особливо на ту його частину, яка відстоює курс на розбудову незалежної держави.

Щодо другої половини запитання. У мене є група найближчих співробітників, яку прийнято називати «командою».

Частина цих людей допомагала мені у передвиборній боротьбі, входила у виборчу «команду» і залишилася працювати зі мною. З частиною цих людей працював у Верховній Раді. Деякі прийшли до адміністрації Президента пізніше.

Це люди, які в головному поділяють мої погляди на ситуацію в світі і країні, трудяться на благо України. Серед них науковці, політики, господарники... Без такої команди неможливо.

Ми всі працюємо над тим, над чим і більшість народу України, — як вийти з кризового кола, хоч на йоту підвищити добробут людей, а далі обов'язково з'явиться друге дихання.

Прем'єр про 1993-й

Напередодні Нового року Прем'єр-міністр України Леонід Кучма дав інтерв'ю кореспонденту Укрінформу.

Коротко — основні положення цього інтерв'ю: уряд змушений працювати як пожежна команда. Часу обмаль. Але стратегічно уряд визначився.

ПАЛЬНЕ

Єдиний орієнтир і по нафті, і по газу — Росія. Інші партнери — в перспективі. Внутрішній резерв — енергомістка промисловість, зокрема металургія. Є потреба у структурній перебудові. Але це — не за один день. Рублі за продукцію, яка йде в Росію з України, там і осідають. За всіма законами вони повинні йти до нас. Тому за рекомендацією Президента категорично заборонено вивозити продукцію до отримання передоплати. Це зніме гостроту проблеми з рублями, з розрахунками.

Сьогодні отримуємо близько 100 тисяч тонн нафти на добу. Потреба — 150 тисяч тонн. Прем'єри України і Росії домовились, що затримок не буде. Тепер глави держав мають вирішити питання про квоти.

Але є факти розбазарювання, розкрадання і того палива, яке маємо. Цьому треба покласти край.

ЗРОСТАННЯ ЦІН

Уряд був змушений піти на це. Виробництво національного продукту падає. Будемо краще працювати — будемо краще жити. Позначається і подорожчання енергоресурсів.

Для захисту найбідніших найближчим часом підвищимо мінімальну зарплату і пенсії. А здатні працювати — мусять працювати. Без державної опіки. Уряд має намір навести порядок у зарплаті. Змагання — хто дасть більше — небезпечне. На великі зарплати, за якими стоїть не збільшення виробництва продукції, а тільки зростання цін, — прогресивний податок. Уряд працює над посиленням мотивацій, стимулів до праці, до збільшення номенклатури і кількості виробів.

ПРОГНОЗ

До грудня 1993-го наведемо елементарний порядок в нашому домі. Зіб'ємо інфляцію до 2—3 відсотків на місяць. Ми тісно пов'язані з Росією, Білоруссю, Казахстаном і т. д. Домовитись не топити один одного, бо від цього всі програємо. Прем'єр Росії В. Черномирдін настроєний на співпрацю. Росія буде структурно перебудовувати свою економіку. Ми — теж. Але процес роз'єднання, розриву затратних зв'язків повинен йти паралельно із збереженням необхідних, без потрясінь.

ПОБАЖАННЯ СПІВВІТЧИЗНИКАМ

Щоб не зникла довіра до Кабінету міністрів. Без довіри він піде у відставку. Розуміти труднощі. Ми зробили поганий подарунок до нинішнього Нового року. Розуміємо це. І сподіваємось, що наступний Новий рік буде кращим. З Новим роком, з Різдвом! Добра і миру в кожному домі.

До уваги уряду

ЦІНИ, ЛЮДИ, ДЕРЖАВА

Хочемо висловити своє ставлення до запровадженого урядом 26 грудня 1992 р. підвищення цін на основні продовольчі товари, транспортні та комунальні послуги. Вважаємо, що такі дії уряду мали об'єктивні передумови. Вони спровоковані неконструктивною політикою попереднього уряду, розбалансованістю економіки, глибокою кризою фінансів та зовнішньоекономічними факторами.

Водночас механізм здійснення цієї надзвичайно складної за своїм змістом та політичними і соціальними наслідками акції викликає серйозні заперечення. Вказані дії, по суті, копіюють збанкрутілі зразки шокової терапії, від якої ще влітку відмовилися в Росії та деяких інших країнах колишнього СРСР. Сумнівними як в теоретичному, так і в суто практичному плані є намагання уряду досягти фінансової стабілізації в умовах глибокого спаду виробництва, яке призводить до ще більшого згортання відтворювального процесу. Такою ж мірою це стосується позиції, згідно з якою вважається можливим досягти економічної стабілізації на основі обігу купоно-карбованця, який повністю вичерпав свої позитивні функції і виконує деструктивну роль в економічному процесі.

Здійснювані заходи, на нашу думку, неспроможні також зупинити інфляційні процеси. Досвід засвідчує, що через певні інтервали невідворотною стане нова хвиля цінового буму. Водночас державне обмеження цін, яке передбачається урядовим декретом, призведе до ще більшого перенапруження державного бюджету.

Викликає занепокоєння некомплексність здійснюваних заходів, відсутність ефективних упереджувальних дій не лише по відношенню до найбільш вразливих верств населення, а й до зайнятих у суспільному виробництві.

Виходячи з ситуації, що склалася, вважаємо за необхідне висловити свої міркування щодо здійснення суттєвої корекції економічної політики уряду. На наш погляд, уряд та Національний банк України мають негайно приступити до здійснення другого етапу грошової реформи. Нами розроблений і може бути представлений уряду проект грошової реформи на основі використання системи паралельного обігу, що забезпечує можливість запровадження гривні як першооснови санації економічного процесу в умовах спаду.

Політика фінансової стабілізації має здійснюватися на основі циклічного підходу з використанням розгорнутої системи обслуговування державного боргу.

Лібералізація цін та здійснення політики цінового регулювання може дати позитивні наслідки лише за умови суттєвої активізації процесів, комерціалізації торгівлі, прискорення малої приватизації, поступового формування ринку цінних паперів, демонополізації виробництва, розвитку конкурентного середовища. За відсутності цих умов дотування окремих галузей по окремо визначеним життєво важливим видам продукції є неминучим і більш ефективним. З економічної точки зору цей засіб є більш доцільним. Втрати в економіці в даному випадку значно зменшуються порівняно з тими, які понесе суспільство від дій, що зараз вживаються урядом.

Для стабілізації виробничого процесу слід проводити гнучку адресну кредитну емісію, спрямовану, перш за все, на підтримку галузей, із швидким оборотом капіталу та галузей, де виробляються товари широкого вжитку. Така кредитна політика стимулюватиме виробництво, виконуватиме дефляційну функцію.

У сфері соціальної політики корекцію слід здійснити у напрямі не лише ефективної підтримки найбільш вразливих верств населення, а й створення умов найбільш повного вартісного відшкодування затрат праці зайнятих у суспільному виробництві. З метою компенсації зростання цін доцільно встановити диференційовану адресну компенсацію особам, які потребують соціального захисту, а також тим, хто отримує заробітну плату нижчу від середньої по народному господарству. Здійснити за регресивною шкалою індексацію грошових доходів населення з урахуванням строків і розмірів вкладів.

Необхідно також вжити додаткових заходів щодо нормалізації економічних відносин з країнами, що входили до колишнього СРСР. Перебіг подій переконує, що вирішити ці проблеми лише на двосторонній основі неможливо. У зв'язку з цим нами розроблено концепцію багатостороннього валютно-клірингового союзу, який зміг би забезпечити суттєву стабілізацію порушених міжгосподарських зв'язків.

З метою залучення іноземних кредитів здійснити розміщення державних цінних паперів на зовнішніх фінансових і грошових ринках, активніше вдатися до залучення додатково кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій та приватного капіталу.

Вважаємо також за можливе ще раз звернути увагу уряду України на розроблену науково-експертною групою при Комісіях Верховної Ради України, науково-новаційним центром «Справедливість» та Українським фондом міжнародного молодіжного співробітництва «Лідер» Програму невідкладних антикризових заходів та ринкової трансформації економіки України.

Сподіваємося, що використання розробок вчених та економістів-практиків допоможе керівництву держави у здійсненні радикальних комплексних заходів щодо стабілізації та відбудови економіки України.

Ми глибоко переконані, що істинно реформаторські дії в суспільстві і, перш за все, у галузі економіки потребують формування та зміцнення політичних сил, вільних від політичної упередженості та абстрактних ідей, пов'язаних з реальними інтересами певних верств населення, спроможних реалізувати об'єктивні вимоги економічного та політичного розвитку.

Враховуючи зазначене, звертаємося до громадських структур, які об'єднують представників державних підприємств, сільськогосподарського виробництва, підприємців, орендарів, вчених та фахових економістів, профспілок, інших громадських організацій, які прагнуть встановлення в Україні економічного порядку, сприятливого для виробництва і підприємництва, стабільності і соціального партнерства з пропозицією утворити єдиний політичний блок з метою посилення свого впливу на економічне та політичне життя в Україні, припинення економічного самознищення держави.

Члени науково-новаційного центру «Справедливість»:

А. МАТВІЄНКО, координатор Центру, народний депутат України, А. ЧЕПУРНИЙ, народний депутат України, М. СПИС, народний депутат України, С. ПРАВДЕНКО, народний депутат України, віце-президент Спілки орендарів та підприємців України, А. ТОЛСТОУХОВ, народний депутат України, А. ГАЛЬЧИНСЬКИЙ, доктор економічних наук, професор, А. ФІЛІПЕНКО, доктор економічних наук, професор, координатор Центру, Ю. МАЛЬЧИН, доктор історичних наук, професор, О. РАЗУМКОВ, генеральний директор Українського фонду міжнародного молодіжного співробітництва «Лідер».

Прогноз астролога

«Два півники горох молотили»

Ця пісенька далебі має під собою основу. Чорний Півень справді хороший молотник. Він уміє працювати, але водночас він великий марнотратник: що заробить, те й розтринька. Отже готуйте міцну копилку, щоб приховати від нього зароблене. Інакше все склює. Півень за своєю природою логік, але філософ слабенький, політик нікудишній. Йому притаманне фанфаронство, його важко в чомусь переконати А треба ще додати до всього його задерикуватість, войовничість. Тож нас чекає рік ризикованих експериментів у соціальному та економічному плані. Наступного року зросте загроза банкрутства, але реформи будуть продовжуватись і поглиблюватися. Чорний Півень не терпить анархії і безладу, і це дає надію на те, що все ж ми вийдемо з цього року спокійнішими, зрілішими і змужнілішими.

Такий собі репортажик

НАСКРІЗНИЙ ПРОЛІТ

Отже, рік Півня, а український півень, як відомо, є птиця і летюча, і питуща (якщо дадуть — то не тільки воду), а ще — птиця, уславлена не тільки поганими поетами («ще треті... не співали»), а ще увіковічнена у топоніміці й ономастиці. Отож, якби наш півень вилетів, скажімо, від східного кордону й попурхав над територією держави, то дізнався б про себе й для себе чимало цікавого. У Сумській області знайшов би Петухівку й річку Курицю, а на протилежнім краю, у Чернівцях і навколо, хоч і не знайшов би рідних топонімів, зате дізнався б, що у місті мешкає 52 чоловіка з прізвищем Півень, 11 Когутів та 9 Кокошів (румунський варіант). На Чернігівщині здибав би Півнівщину, славну тим, що неподалік народився Левко Лук'яненко, а ще тим, що тут віднедавна півні співають аж на три держави, чим 70 літ тому міг похвалитись тільки Кам'янець-Подільський район тодішньої Проскурівщини. А на Волині є Кукуріки, а на Миколаївщині — Курячі Лози, а на Рівненщині — Пітушки (чомусь, бачте, з акцентом), але там же є й Курозвани та Довгошиї, і наш власкор по області вважає, що остання назва теж на цю тему, оскільки він особисто знав півня, котрий міг клювати соняшник, навіть не спинаючись навшпиньки. А Півні на Київщині, а Хохітва там же (теж їхнього роду), а Куринька, Каплунівка — на Полтавщині, а Курахівка — на Донеччині, а Кур'янівка на Житомирщині, а вже не кажемо про сякі-такі Курилехівки, Гребеняки, Шишаки, Петриківки й ото таке інше.

Щоб усе облітати — ночі мало.

А класик нагадує: лечу, каже, дивлюся — аж світає...

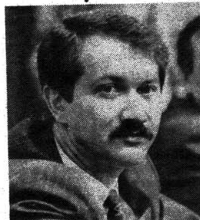
А півневі тим часом цікаво, чим народ закроплятиме цю знаменну ніч. Якщо зважити на те, що сорок відсотків буряків лишилося в землі, про що ми мали «задоволення» недавно писати в «ГУ», то прболем у народу не буде. Один обійдеться й «Марією Демченко», як звуть на Хмельниччині кустарне питво вищої проби, а іншому «Наполеон» подавай. Проблем з вибором, виявляється, нема, швидше — з грішми. В Одесі, кажуть, місцевий завод шампанських вин дав на останній квартал старого року не то 400, не то 500 тисяч пляшок. Правда, ціна, як і скрізь, взялась невідомо звідки — випускна 340 карбованців за пляшку, а торговельна, що виникла у лабіринтах продавщицьких — 1500, і то ще по-божому. Але Одеса напередодні Нового року порадувала й ще дечим: у дитячому комбінаті № 126 Жовтневе відділення Українського фонду милосердя та фірми «Індикатор» Одеського університету встановили прилад для очищення питної води — «Мідія-5», поки що єдиний у своєму роді. Щось схоже скомпонували й на Чернігівщині — там недавно продавався ром — по 1190 купонів за пляшку, і люди брали, але у пляшках була чистісінька вода, а сума виторгу, якби все вдалося продати, — 300 тисяч. Пийте на здоров'я! А от заїдати певним категоріям населення нема чим, і чернігівські рухівці погрожують новою «ковбасною революцією». Але, як кажуть, ми ж сюди, зрештою, не їсти прийшли, чи то пак прилетіли. Нам головне — що нового в індустрії пиття. Є дещо. На Дніпропетровщині, приміром, вдруге після Богдана Хмельницького, взяли «Кодацьку фортецю» — так називається нова горілка, поки що — приступна для будь-якого козака, чого не скажеш про іншу новину — «Петриківську», її мало хто бачив, на експорт, кажуть, іде. Буковинці — скромніші, дбають про своїх, щойно Новоселицький горілчаний завод почав розливати оковиту в малу тару — четвертинки, а це тішить усякого питущого півня — давно забуте, нехай і оманливе враження — «коцю маленьку — і більше не буду!»

Тож будьмо!

Віталій ЖЕЖЕРА — за допомогою всіх в Україні сущих наших власних кореспондентів.

Прогноз міністра

ТРИ ВІДСОТКИ— ЦЕ НЕ П'ЯТДЕСЯТ

Віктор ПИНЗЕНИК, віце-прем'єр-міністр, міністр економіки

Новорічне підвищення цін — це останнє різке підвищення цін. Після цього не буде такого зростання. Більше того, ми сподіваємося, що через місяць-два ціни на окремі товари знижуватимуться. Хоча в цілому зниження цін не буде. На жаль, за рік, реалізуючи економічну програму, ми не зможемо повністю подолати інфляцію. За нашими розрахунками у грудні вона досягне трьох відсотків за місяць. Сьогодні рівень інфляції сягає за 50 відсотків. За цей рік ми стабілізуємо виробництво, тобто зупинимо спад виробництва. У деяких галузях, які виробляють товари для людей, на кінець року буде помітне пожвавлення.

З початку року буде введено внутрішню конвертацію купона. Спочатку часткову, а з середини року — повну вільну внутрішню конвертацію. Як тільки стабілізуємо економіку, створимо стабілізаційний фонд, подавимо інфляцію, то введемо гривню.

Для штучних монополістів буде введено декларування цін на продукцію. Тож безпідставно підвищувати ціну вони не зможуть.

Прогноз читача

ЕКОНОМІКА—У ВАС, У МЕНЕ—ЕКОНОМІЯ

Похмурий чолов'яга крізь вітрину газетного кіоска повільно оглядає крам. Підходить до віконечка: «А що, «Голос...» знов розібрали! Тоді нічого». Підходжу до нього.

— **Для нас кілька слів скажете! Я з «Голосу України».**

— Що ж прогнози перестали давати? Про ціни, приватизацію, валюту? Увесь рік стежив, крім вас ніхто не дає. А зараз... Невже сказати нічого?

— **Вибачте, ви не хочете назвати себе!**

— Якщо треба, Василь Володимирович, працюю в ЖЕКу слюсарем.

— **Пане Василю, спробуйте самі зробити економічний прогноз хоча б на місяць вперед. Обіцяю, що надрукуємо.**

— Тоді не буду... Хоча... Хіба є в нас та економіка? Може, у міністрів. У мене лише економія. Отримую сім тисяч на місяць. Плюс премія. У дружини — три. І двоє дітей. На харчі половина не вистачає.

— **Життя у нас, пане Василю, таке. Дефіцит бюджету передбачається у три трильйони... Як же бути!**

— Хоча б приватизацію швидше провести, а далі люди зі своїм добром розберуться, на вітер не пустять. Берегтимуть. Та не бачити нам її ближчим часом. Оті партапаратники не дадуть нам нічого, не на користь їм це.

— **А про уряд, про гривні що думаєте!**

— Розкенуть його, як не через місяць, то до літа. Хіба можна було наполовину змінювати? Молоді, ті, що прийшли, кваплятся щось робити, а старі: тпру, стійте, почекайте, подумайте... Що тут скажеш? Лебідь, рак і щука — ось що таке наш уряд. А гривня... Обіцяли увести в травні. Обіцяного ж три роки чекають. Отже, якщо до кінця 1993 року і введуть, то добре.

Інтерв'ю взяв Андрій ВОЛЯ.

Зверніть увагу

ОДЕСЬКІ ДЖЕНТЛЬМЕНИ: ПРО СЕБЕ І ПРО НАС

Леді і джентльмени!
Пані і панове!
Медам і месьє!
Товариші... й товариші!

Клуб веселих і винахідливих одеських джентльменів радий привітати читачів «Голосу України» в Одесі та за її межами з Новим роком, який таки прокукурікав...

Кинувши на ходу це своє традиційне, доповнене конкретною адресою, вітання, джентльмени заспішили: треба було встигнути з Молдованки на Пересип, з Пересипу на Фонтан... Попит на них стійкий, відомо, цілорічно, як ото на чорноморську хамсу на Привозі. Добре, втім, що взагалі виявилися вдома, а не на гастролях по ближньому зарубіжжю чи, скажімо, не в далекій Хайфі.

До чого тут Хайфа?

— Та тільки ж но повернулися звідти, — розповідає капітан команди Станіслав Пелишенко. — Маємо там філіал на чолі з нашим резидентом Яшею Левінзоном. Домовилися, як підкорити ще не охоплені нашим впливом території. Об'єднавши команди веселих і винахідливих одеситів та ізраїльтян, кидаємо виклик будь-якій збірній світу. Якою мовою жартуватимемо, змагаючись? У Яші такого запитання не виникло — разом зі своїми підопічними він вітав нас мовою державною. Тобто — українською. А треба буде — зуміємо будь-якою іншою.

Аби забезпечити собі можливість виїздити будь-куди, змагатися будь з ким, джентльмени оголошують лотерею, у якій, до речі, можуть взяти участь і читачі «Голосу України». Умови такі: 1. Візьміть купон достоїнством 1000 карбованців. 2. Легенько допишіть або викресліть (увага: тільки простим олівцем!) будь-які три цифри чи літери. 3. Вишліть купон в Одесу на ім'я нашого шефа Яна Гельмана. 4. Чекайте наших виступів. На цьому гра закінчена. Лотерея — безвиграшна!!!

Шанувальники джентльменів вважають: брати участь у розиграші, без сумніву, варто. Задля того, аби підтримати тих, хто за популярністю здатен втрутитися в спір навіть Бориса Миколайовича з Леонідом Макаровичем. Як, не чули про такий? У переказі джентльменів історія ця виглядає так. Якось Борис Миколайович захотів довести Леоніду Макаровичу, що своїм виступом збере біля телевізорів більше глядачів, ніж він, і, заборонивши впускати того у всі московські телепрограми, обрав для свого виступу найсприятливіший час у неділю ввечері. А опісля, впевнений у перемозі, спокійненько усівся очікувати на зворотню дію, і тут дикторша раптом оголошує: «Пропонуємо вашій увазі останню серію мексиканського телесеріалу «Багаті теж плачуть». Вступне слово — Леоніда Макаровича...».

Втім, джентльмени теж не проти подискутувати на будь-якому рівні. Почули ось недавно виступ чи то міністра, чи генерала про те, що в Україні повним ходом іде конверсія. І тут же прокоментували:

— Що ж таке — конверсія по-українськи?

— Це коли з двох танків роблять один тазик.

— А що ж у такому разі конверсія по-одеськи?

— Це коли за один тазик з вас здеруть як за два танки.

Потягатися в популярності джентльмени вирішили не тільки з політичними діячами, а навіть з Павлом Глобою. Можете на собі перевірити такі ось їхні передноворічні прогнози:

Прогноз № 1: У зв'язку з тим, що хворий на гіпертонію володар комісійного магазину на Дерібасівській вельмишановний К. заплатив таки гідрометеоцентру 125 штук, 1 січня на півдні України атмосферний тиск буде зростати, вологість — зменшиться.

Прогноз № 2: Для автомобілістів повідомляємо, що видимість на дорогах України прямо залежатиме від кількості й міцності випитого у новорічну ніч.

Прогноз № 3: Сніжних заносів 16 серпня 1993 року по Україні не очікується.

Прогноз № 4 (рекомендоване меню на 2 січня, коли все приготовлене до новорічного столу буде з'їдено й випито): Безалкогольні напої, компот із сухотою. Бутерброд з хлібом. Рибні страви: спинка минтая, головка минтая, хвостик минтая, ніжки минтая, ручки минтая, луска минтая в томатному соусі. Фірмова страва: пиріг післяноворічний і хрін з ним. Міцні напої: окріп.

Прогноз № 5 (заключний): У цілому протягом наступного року погода буде сприяти тому, що в Україні та за її межами дедалі більшатиме людей, які читатимуть «Голос України» й уболіватимуть за команду одеських джентльменів.

Джентльменів доганяли й розпитували Галина ВЛАДИМИРСЬКА і Георгій ВОРОТНЮК.

Подарунки

Є ГАЗ — Є ТЕПЛО

Напередодні Нового року на Волині здано перший пусковий комплекс газопроводу Турійськ — Рівненський промвузол довжиною 90 кілометрів, що проліг через території чотирьох районів області. З його пуском створена можливість газифікувати майже всі населені пункти Волині.

УВС АВТОМАТИЗУВАЛОСЯ

Усього за три дні, з 21 по 24 грудня, фінансово-економічним відділом облуправління внутрішніх справ була розроблена і впроваджена програма автоматизованого обчислення пенсій. Це дало можливість перерахувати їх достроково. Перед Новим роком документи, необхідні для виплати пенсій, надіслано в районні відділення банків. За словами працівників фінансово-економічного відділу, кіровоградці першими в Україні впоралися з перерахунками пенсій військовослужбовцям.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

БУДУТЬ МЕБЛІ...

Новорічний подарунок готує споживачам полонський завод «Маяк». Найближчим часом тут мають намір освоїти новий набір кухонних меблів.

Надія ПАКУЛЬКО.

...БУДУТЬ ТОСТИ...

Журналісти Волинської асоціації сатириків упорядкували і видали два збірники тостів «Будьмо крепкі, як обценьки!» та «Щоб і їлось, і пилось, щоб хотілось і моглось!» Справа — за шампанським...

...БУДЕМО ЗДОРОВИМИ...

Американське місто Санта Роза спромоглося на подарунок побратимові — Черкасам. Довго думали черкащани, як використати «сантаклаусівські гроші» (10 тисяч доларів) — і закупили медобладнання для міської дитячої лікарні. А навесні до Черкас з Санта Рози надійде цілий контейнер медикаментів і медобладнання...

...БУДЕ ТЕПЛО

Очікуваний подарунок для жителів Херсонщини зробили працівники Бериславського машинобудівного заводу. Вони освоїли виробництво електроконвектора — приладу для обігріву квартир. Продано 5 тисяч штук.

МОЛОКО НЕ З-ПІД КОРОВИ

У колективному сільгосппідприємстві «Берладинка» Бершадського району став до ладу міні-завод, що виробляє соєве молоко. Врожаї сої тут чудові, чого селяни досягають за допомогою працівників Українського НДІ кормів. А молоко соєве дуже корисне.

Іван ВАЛЬКО.

Вінницька область.

ПОЇХАЛИ!

На КПП «Порубне» введено в дію ще один митний пост, що дозволить відчутно зменшити черги бажаючих виїхати за кордон у балканському напрямі. Почалось також розширення асфальтної магістралі, що веде до митниці.

КОНВЕРСІЯ

Колишнє оборонне підприємство — Чернівецький радіотехнічний завод напередодні Нового року порадувало рибалок — тут почався випуск блешень різних модифікацій, розробили їх самі заводчани. Спеціалісти стверджують: блешні з чернівецькою маркою відповідають кращим світовим зразкам. Втім, підприємство, крім блешень, випускає ще мікрохвильові печі, холодильники, електронні годинники, медичне обладнання.

МИСЛИВЦІ ЗА АЛКОГОЛЕМ

Тим часом на Буковині почастішали крадіжки алкоголю. Зі складу МП «МЕН» невідомі викрали 900 пляшок мускатного шампанського. З гаража МП «Тонік» поцуплено 260 пляшок спирту разом з новим «Москвичем».

ХАЛВА ДО СПИРТУ

Потужний цех кондитерських виробів став до ладу на Наумівському спиртозаводі. Якщо підприємству вдасться закупити вдосталь насіння соняшнику, наші ласуни матимуть змогу скуштувати халви, яка буквально тане в роті. Неможливу раніше високу якість продукту забезпечує технологія мокрого відмивання ядра, що її застосували наумівці першими в Україні і яка дає на виході практично чисте від оболонки зерно.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Репортажик

НІКУДИ ТРАТИТИ... ЯКЩО ГРОШІ

...То йдіть у казино. Саме тут, за уявленнями багатьох з нас, марно тратять життя улюбленці долі, кого фортуна винесла на верхній гребінь удатної хвилі.

Одвічна жіноча цікавість: а як вони це роблять? — привела мене до казино «Спліт», що в самісінькому центрі столиці, по вулиці Прорізній, 6. Коли б не знала, що приходять сюди люди грошовиті, для яких і виграш у кількасот тисяч, і такий же програш не роблять особливої погоди в їхньому бюджеті, то, мабуть, і не відчула б значимості події. Так, цікаво, звичайно: гральні столи, рулетка, вишукані круп'є з незмінним атрибутом — краваткою-метеликом.

Ще — чудовий бар із закордонними напоями — держадміністрація міста заборонила торгівлю вітчизняним спиртним комерційним структурам, тож і ціна тут відповідна... Елегантні офіціанти, які відгадують ваше бажання ще тоді, коли воно лише народжується. За останньою модою вдягнені чоловіки, елегантні, красиві жінки, щоправда, вечірніх туалетів я тут не бачила, хоч і в джинсах та светрі вас у казино теж не пустять — такий порядок.

Трохи схоже на ресторан, тільки набагато спокійніше. І зовсім не схоже на казино, «що в кіно» — з панами напідпитку і з паніями, ну, самі розумієте... Поділилася цими своїми міркуваннями з менеджером «Спліта» Андрієм Тальновим, на що він відреагував спокійно:

— Бар у нас відкритий для всіх відвідувачів, але п'яного біля рулетки чи грального столу не побачите — карти вимагають тверезої голови. Якщо й буває, що хтось «перебрав», то в нас є кому порадити, щоб відпочивав якось по-іншому для його ж користі. Ну а панії, про яких ви кажете... Це в нас виключено: вхідного квитка їм не продадуть.

— Ну чисто тобі піонерський табір...

— Ні, але люди сюди приходять не марнотратити життя, а відпочивати, одержувати задоволення. Причому за високу плату. Якщо фірма не зможе їм надати такої можливості, то завтра вони до нас не прийдуть. А ми ж не державне підприємство, працівникам якого байдуже, будуть у них відвідувачі чи ні.

Тут не цікавляться джерелом прибутку клієнтів. У казино одне завдання: чесно забрати їх з тим, щоб віддавши державі 70 відсотків від прибутку, знайти вигоду й для себе. А добитися цього можна лише створивши для відвідувачів, а серед них чимало постійних, максимум комфорту. Причому стосунки повинні бути гранично чесними. Інакше... Втім, покарання одне — втрата клієнтів, серед яких для працівників казино не існує другорядних. Зрештою, тут не обов'язково грати в рулетку. Плати 500 купонів за вхід і пий увесь вечір каву. До речі, чудово приготовлену.

Ну, а як усе ж таки з марнотратниками життя, що розкидаються грішми увсібіч?

— Марнотратники життя — це ті, хто грає в доміно,— не погодилися зі мною власники казино, які не побажали, щоб я називала їхні прізвища. Зверніть увагу на вік відвідувачів — їм по 30—40 років. Це — пора найвищої соціальної активності. І вони роблять справи, корисні для суспільства. Це сьогодні незвично, що вони за свою працю вже одержують не 5—10 тисяч, а, скажімо, трохи більше. То чому б їм не витрачати зароблене, як до вподоби?

І хоч мені хотілося побачити у «злачному» місці щось надзвичайне, несподіванок не сталося. А може, й справді: що тут особливого: заробив чоловік мільйон, а програв у карти сто тисяч, одержав задоволення, так би мовити. Що нам рахувати гроші в чужому гаманці?

І ще: наші стереотипи з приводу моральності. Недавно прочитала, що казино «Спліт» встановило грошову премію 10 тисяч карбованців для героїв публікацій міської газети «Киевские ведомости», які здійснили високоморальний безкорисливий вчинок...

...А репортажу про «щось таке», як бачите, не вийшло.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Антипривітання

У СВІТІ ЗНИКЛИ ІГРАШКИ...

Поки тільки в «Дитячому». Хоча зникли — не те слово: вони щезли так, що не встигли оговтатися ні продавці, ні покупці. І головне — не з'являться у наступному 1993 році, бо нема звідки. Наприклад, завод латексних та гумових виробів, де в кращі часи виготовлялися озвучені іграшки, гумові цуцики та зайчики для найменших, напередодні зупинки. Справа в тім, що іграшки для дітей робляться тільки з натуральної сировини — каучуку, латексу. На випадок, коли дитина захоче перевірити їх на смак. Позаяк каучук та латекс надходять з-за кордону (з В'єтнаму), за них вимагають валюту. І, мабуть, це блюзнірство, вмовляти напівголодну державу викроїти частку зі свого валютного запасу на дитячі цяцьки.

Вже цього літа нібито безпроблемний, іграшковий бізнес почав занепокоювати спеціалістів. Спочатку зникли барвники: ось де розгадка, чому всі гумові іграшки раптом перефарбувалися у сіро-коричневий колір. Потім ціна на сировину піднялася до фантастичної межі. Завод імені Ватутіна, де виробляють механічні іграшки, вичікував довго. Аж поки не увірвався терпець. Справді ж бо, кому вигідно бути збитковим. І подорожчали автомобільчики та місяцеходи з першого листопада на 50 відсотків. Але так і залишилися дефіцитом. До речі, іграшки заводу Ватутіна мають свій особливий шарм. З восьми машинок працює тільки одна. Магазин «Казка» на цей випадок взяв собі штатного механіка, «Дитячий світ» час від часу запрошує його на роботу, залежно від надходжень нових партій. І нема кому пред'явити претензії. Столичний завод ще досі працює на машині 1860 року.

Ще одна проблема — відсутність національної валюти. Лялька Маріте, що вміє ходити, лікар Айболить, планетохід — тепер це імпортні речі, оскільки роблять їх у Ризі на заводі «Страуме». М'які іграшки надходили не дів Росії, ляльки — з Білорусі. Договори не розірвано і сьогодні, країни зацікавлені у взаємному співробітництві. Єдине, що не влаштовує, — наша напіввалюта.

Тим часом нещасних батьків, що захекалися у пошуках новорічних подарунків своїм «дорогим» дітлахам, дратують шалені ціни, які давно вже перейшли тисячну межу, на імпортні іграшки, що ними вщерть заповнені комерційні ларки. Яскраві та пухнасті ведмедики,.. сяють гірлянди,.. блискучий дощик,.. поряд — хлопавка за 60 купонів. З Новим роком, тільки з київського заводу «Перемога», але й із заво-дорогі дітки!

Наталя ФІЛІПЧУК.

ПОГОДА

Вдень 31 грудня і протягом 1 січня в Україні подекуди випаде слабкий сніг. Вітер північно-західний з переходом на північно-східний, 5—12 метрів на секунду. Температура сьогодні вдень 1—7 градусів морозу, 1 січня зниження температури вночі до 9—15, вдень до 4—10 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень без істотних опадів. Вітер північно-західний, 7—12 метрів на секунду. Температура 2—7 градусів морозу.

Ні бензину, ні духу...

Пригоди

У центрі трагічно знайомої нам Биківні, що адміністративно належить Києву, стався вибух випарів бензину на недіючій АЗС.

Ця бензоколонка з'явилася посеред сільських хат всупереч здоровому глузду. Місцеві мешканці, які колись на цьому місці з радістю чекали продавця з бочкою гасу, такої хімічної наруги над собою знести не могли і домоглися закриття бензоколонки та згоди місцевого комітету самоврядування на будівництво на тому місці молитовного будинку для євангельських християн-баптистів, які молилися Богу поруч у хаті одного з віруючих.

Втім, АЗС закрили, але не демонтували. «Безгоспні» вкопані в землю багатотонні ємкості із залишками пального на острах батьків стали об'єктом зацікавлення всюдисущих хлоп'ят. Вибух стався, можливо, і не без їхньої допомоги серед білого дня. На щастя, вирвало лише важке начиння горловини, яке феєрверком розлетілося зусібіч, а головна частина впала неподалік одного обійстя. У навколишніх приміщеннях повилітали шибки, в одній луснула стеля. Дивом не постраждали самі хлоп'ята, хоча шапку одного з них дорослі дістали з надрубаної вибухом сосни. Мешканці навколишніх будинків з галасом кидаються до першої-ліпшої машини, що зупиняється біля місця події, з надією здибатися з господарями колишньої АЗС.

Анатолій БЕНЬ.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

МІНСІЛЬГОСППРОД Є, ПРОДУКТІВ НЕМАЄ

Замість прогнозу міністра

ДО ТАКОГО ВИСНОВКУ ПРИЙШЛА ГРУПА КАНАДСЬКИХ ЕКСПЕРТІВ НА ЧОЛІ З ЕКС-МІНІСТРОМ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПРОВІНЦІЇ МІНІТОБА ВАСИЛЕМ УРУСЬКІ, ПОБУВАВШИ НЕЩОДАВНО В УКРАЇНІ. СПРАВДІ, СИТУАЦІЯ НЕЙМОВІРНА — ЖИТНИЦЯ ЄВРОПИ ЗМУШЕНА КУПУВАТИ ХЛІБ. ЗА СЛОВАМИ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄРА ВОЛОДИМИРА ДЕМ'ЯНОВА, ЩОБ ДОЖИТИ ДО НОВОГО ВРОЖАЮ, НАМ ПОТРІБНО ЗАКУПИТИ ШІСТЬ МІЛЬЙОНІВ ТОНН ХЛІБА.

В особливо тяжкому становищі — тваринництво. За даними Мінстату, на кінець листопада було заготовлено (у перерахунку на кормові одиниці) лишень 21,4 мільйона тонн кормів — на 17 відсотків менше, ніж торік. Уже сьогодні скрутно з кормами в Одеській, Миколаївській, Закарпатській, Кіровоградській областях. Тож у цілому по Україні спромоглися припасти цього року всього по 9,4—10,8 центнера кормових одиниць на умовну голову. Щоправда, самих умовних голів з кожним днем дедалі меншає. Не заготувавши кормів, керівники господарств «скидають» поголів'я, пускаючи під ніж навіть племінну худобу. Тож порівняно з груднем 1991 року поменшало корів — на 5,7 мільйона голів, свиней — на 10,7 мільйона, овець та кіз — на 5,7 мільйона, птиці — на 109,8 мільйона голів. Зрозуміло, що за такого спаду годі сподіватися достатку молока, м'яса, яєць. І це — тільки один бік медалі. Другий в тому, що не одне десятиліття нам доведеться відновлювати поголів'я.

Причина цього найперше у, м'яко кажучи, непродуманій аграрній політиці уряду Вітольда Фокіна. Вже вкотре реформу економіки України намагалися здійснити за рахунок селян. По-перше, відпустивши ціни на промислову продукцію і залишивши фіксованими на аграрну, уряд поставив більшість колгоспів, радгоспів і навіть фермерських господарств на межу банкрутства. Разом з тим з селянством не розрахувалися за здане зерно не тільки валютою чи вже іноземними нині «Жигулями», а навіть рідними «Тавріями».

По-друге, Мінсільгосппрод і сьогодні залишився лишень слухняним виконавцем вказівок і розпоряджень згори, ніяк не визначаючи аграрної політики України. Навіть перша фермерська виставка, нібито проведена міністерством, була всього-на-всього виконанням відповідного розпорядження Кабінету міністрів.

По-третє, досі не розроблено національної програми розбудови комбікормової промисловості, якої Україна практично не має. Тільки через це у нас щорічно перевитрачається від 7 до 10 мільйонів тонн хліба. По-четверте, далася взнаки любов до хлібних міфів. Через бажання мати гоноровий вигляд перед світом й виникла цифра 45 мільйонів тонн врожаю. Відповідно до цього підганялося й держзамовлення, досі не виконане. Тому що держава вперше вийшла на хлібний ринок не як монополіст, а як звичайний покупець, який не зміг конкурувати з комерційними структурами, що запропонували набагато вищі ціни та вигідний бартер. Хоча президент «Украгропромбіржі» Віктор Тимченко не раз пропонував тодішньому уряду створити єдиний центр зерна. Це дало б можливість отримувати щоденну статистичну інформацію про рух зерна і цін, маючи важіль управління зерновими ресурсами. Та сталося, на жаль, протилежне.

А втім, все це — справи минулі. Що ж до прогнозу на новий 1993 рік, то ми зробили, здається, все можливе, щоб почути його від новоспеченого **міністра сільського господарства і продовольства України Юрія Карасика.** Та незмінний помічник кількох останніх міністрів Дмитро Швед із послідовністю автовідповідача повідомляв: «Міністр дуже зайняті і дуже втомлені...» Це, разом із тривалими спостереженнями за багатим внутрішнім життям Мінсільгосппроду, наводить на думку про всесильність тамтешнього апарату. Не секрет, що екс-міністр сільського господарства Василь Ткачук так і не зміг вирватися із його міцних обіймів. Хоча, як на нас, новому міністру це не загрожує, бо, на думку одного народного депутата, він обіймав цю посаду «за численними побажаннями апарату».

З повагою і найкращими новорічними побажаннями Міністерству сільського господарства і продовольства України.

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України»,

Віктор КОСАРЧУК,
аграрний оглядач «Урядового кур'єру».

Прогноз читача

А ЇМ ЗАКОНИ — НЕ УКАЗ

Знову будуть сесії Верховної Ради, знову депутати довго обговорюватимуть і прийматимуть закони, які на місцях знову ж таки не виконуватимуться. Бо тут — свої «президенти», свої «верховні ради» і їм, пробачте, начхати, що там приймає парламент.

Скільки людей хотіло б мати землю, щоб плідно працювати на ній. Тим більше, що є Закон України «Про селянське (фермерське) господарство». Так, він є, але діє, як мокре горить. Місцеві керівники його просто ігнорують, про що неодноразово писала і ваша газета.

Рішенням Шульгівської сільської Ради Петриківського району від мого городу відрізали 0,07 гектара, передали землю сусідам і лише після цього сказали мені. Де я тільки не побував, щоб дізнатися про законність дій сільради, але так нічого і не добився. На завершення голова сільської Ради С. Горбуля схопив мене за барки і викинув зі свого кабінету.

Хочеться вірити, що закони почнуть діяти, а тих, хто їх ігноруватиме, притягатимуть до відповідальності. Але сумніваюся. Бо вже скільки ми вірили.

Микола ОРЛЯНСЬКИЙ.
Дніпропетровська область.

Наприкінці листопада у львівських газетах з'явилися знімки й інтерв'ю двох знаменитостей — Михайла Осадчого, доцента Львівського університету, письменника, який свого часу відбув покарання за «антирадянську націоналістичну діяльність», і Андрія Содомори, доцента Львівського медичного інституту, письменника, відомого перекладача з давньогрецької і римської літератур. Міжнародний біографічний центр у Кембріджі присвоїв їм почесні звання «Людина року-92». Сенсація! Бо ж із центральних газет ми знали, що кількома роками раніше Кембрідж удостоїв цих високих звань Президента Михайла Горбачова і поета-емігранта Йосипа Бродського. І ось цей почесний список поповнили львів'яни. Потішмося за земляків. Слава!

Суб'єктивна думка власкора

ЛЮДИНУ ПРИКРАШАЄ ...НЕСКРОМНІСТЬ?

...ПАН Андрій Содомора сприйняв мої привітання якось зніяковіло. Зізнався, що популярність, яка несподівано звалилася на нього, стала тягарем, йому важко зосередитися на роботі. Ми говорили про Горація й Овідія, про живу античність, яка стала способом його життя і мислення (щасливі студенти, які мають такого наставника), про духовність і дегуманізацію суспільства. Воістину, Кембрідж вибрав для нагороди людину вельми достойну. Та чому ж в очах Андрія Олександровича — непідробне страждання? Чому «людина року» бідкається, що втратила спокій і внутрішню гармонію? Андрій Олександрович натякнув, що побоюється, що через цю нагороду когось, можливо, «рве заздрість» і це його пригнічує. Наприкінці розмови взяв з мене слово, що я неодмінно поговорю з Романом Починайком, ученим секретарем Карпатського відділення Інституту геофізики АН України, бо ж саме з його подачі про Андрія Содомору дізналися в Кембріджі. Потому Андрій Олександрович двічі телефонував мені з автомату (чи знають у Кембріджі про те, що «людина року» не має вдома телефону? — **О. Т.**), допитувався про мою розмову з Романом Починайком і при цьому тяжко зітхав. Психологічний ребус — та й годі.

А Роман Починайко якось мимохідь не без скепсису повідомив, що й він разом із трьома співробітниками згаданого Інституту, які займаються дослідженням і прогнозуванням аномальних явищ, також має титул «Людина року». Чому ж про це не знає львівська громада? А тому, що в середовищі учених, мовляв, не прийнято хизуватися досягнутим і виносити на широкий загал такі звання. Титул людини року — це приємно, почесно, адже її ім'я з'явиться у різних довідниках, енциклопедіях тощо. Та що нам Кембрідж! Треба йти далі...

Нині на арену вийшли крикуни, які самі себе гучно проголосили людьми епохи — не менше. Добре, що є на світі Кембрідж, якому туман не заважає розгледіти, хто є хто. Та мене не захоплює винятковa скромність справді видатних людей — учених, митців, письменників, які збагачують світову цивілізацію і при цьому залишаються у затінку. Комуністична ідеологія рівнобідних духом і розумом виплекала у свідомості «простого радянського громадянина» оцей комплекс: скромність прикрашає людину. Скромними ж бо легше маніпулювати! І не висовуйтеся, чоловіче, зі своїми винятковими здібностями, професійним честолюбством. Працюй собі тихенько й чекай: начальство тебе помітить, слава тебе знайде. В епоху розвинутого соціалізму слова «кар'єра», «кар'єризм» були мало не лайливими. А результат такої заідеологізованої скромності навіч: нині люди непересічні, обдаровані «загубилися» на тлі вискочок, що прокладають собі дорогу до популярності ліктями, гаслами...

Роздумуючи над цими парадоксами сьогодення, я вирішила «позмагатися» з Кембріджем і визначити на свій розсуд людей року. Подалася з цим наміром до Яворівського району.

— Скромність прикрашає людину? — цікавлюсь у Богдана Дудзяного, представника Президента по Яворівському району.

— Так, — не зовсім впевнено відповідає він і пропонує замість відповіді «суху» довідку про будівництво в районі. Якби славний Міжнародний біографічний центр у Кембріджі спеціально зайнявся вивченням механізму взаємодії суб'єктивних і об'єктивних чинників у нашому господарюванні, його нагороди посипалися б, як із рогу достатку. Наша економіка з об'єктивних причин переживає глибоку кризу, а в сфері будівництва, не секрет, вона особливо відчутна. Яворівщина — не Ельдорадо, тут ті ж самі проблеми, що й скрізь, а землі значно бідніші, ніж деінде. Та всупереч об'єктивним чинникам тут триває потужне будівництво. Для його організації, для створення будівельної бази як основи основ у Яворівській районній державній адміністрації створено відділ капітального будівництва та промисловості. Акумулюючи кошти підприємств, цей відділ виступає як замовник і організатор будівельних робіт.

— Треба щось по собі залишити. Якщо не буде доріг і будівництва, не буде і порядку, — вважає Богдан Дудзяний.

Дороги в районі будуть, бо тут протягом року звели від нуля асфальтобетонний завод. Здано в експлуатацію п'ять багатоквартирних будинків. На замовлення управління будують цегельний завод, молокозавод, школу на 1176 місць, районний будинок культури, добудовують поліклініку і Нововорівську міську лікарню. І все це — практично водночас, швидкими темпами і без зривів. Колеги із сусідніх районів позирають, буває, скоса: може, область щось сюди підкинула, створила особливі умови? Нічого подібного. Допомогла нескромна мета — щось залишити по собі. З такими намірами Богдан Дудзяний свого часу очолив одне з найвідсталіших господарств району, від якого всі відхрещувались. Там також зосередив свої зусилля на будівництві. Нині багатопрофільне колективне господарство «Україна», яке об'єднує 26 самостійних підрозділів (від тваринницьких ферм до швейного, меблевого цехів), — «візитівка» району.

Отож побажаймо з нагоди свят «многая літа» працівникам славного міжнародного біографічного центру в Кембріджі. Дорогоцінне шампанське під час тосту не вихлюпнеться з келиха: людина року — геофізик Роман Починайко запевнив, що на новорічні та різдвяні свята землетрусу в Карпатах (у сейсмічній зоні) не передбачається.

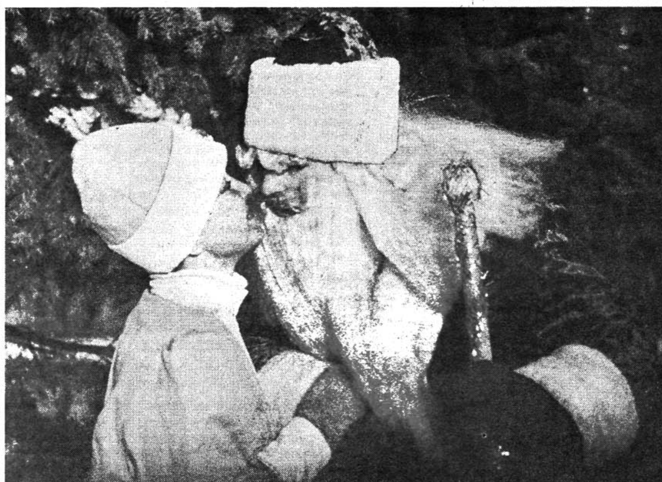
Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів — Яворів.

Прогноз астролога

КУРЧАТ ПО ОСЕНІ РАХУЮТЬ...

Астрологи твердять, що Чорний Півень на дух не переносить ніяких розваг. Так що рік нас чекає суворий. Для порівняння — 1921, 1933, 1945, 1957, 1969, 1981... Все це роки Півнів: синіх, жовтих, червоних, білих, чорних. Коротко ситуацію в сільському господарстві можна сформулювати так: що посіємо — те й пожнемо. Недорого не буде, а от чи будуть на наших прилавках продукти, залежатиме, як ми зберемо і збережемо урожай. Недаремно ж говорять: курчат по осені рахують.

ПЕРЕНЕСИ МЕНЕ ЧЕРЕЗ ПАРКАН

Прогноз — це намагання зазирнути за паркан, яким ти обгороджений. Я, приміром, обгороджений, і, мабуть, вже назавжди, тим, що ніколи не стану ні міністром (хоч би культури, що свого часу було найлегше), ні астрологом, ні навіть простим читачем «Голосу України», хоч мені до чортиків хочеться ним бути... Але я все-таки зазираю за свій паркан і прогнозую: усьо будєть харашо!

Христофор **ГРУША.**

Фото Миколи **ТКАЧІВСЬКОГО,**

Миколи **КОЗЛОВСЬКОГО,**

Сергія **КОВАЛЬЧУКА.**

ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗА СТОЛОМ

Тест

У всьому треба знати міру, стверджують мудрі. І за святковим столом зокрема, підкреслюємо ми. Перехиляючи чарку за чаркою, вкрай важливо вчасно зупинитися. Тож ми візьмемо на себе сміливість запропонувати невеличкий тест, покликаний допомогти вам вирішити віковічну дилему: пити ще чи досить.

Отже, виберіть із кількох запропонованих відповідей на кожне запитання одну правильну.

1. Під яким знаком східного гороскопу пройде рік, що настав?

1. Під знаком Півня;
2. Під знаком «Пі»;
3. Під знаком «В'їзд заборонено».

2. Після котрої не закушують?

1. Після першої;
2. Після другої;
3. Взагалі не закушу[ють] нічим.

3. Як звуть того, хт[о] з казками, має приход[ить до] нас новорічної ночі?

1. Дід Мазай;
2. Дід Мороз;
3. Дід Панас;
4. Дідько лисий.

З НОВИМ ПІВНЕМ!

ЗВЕРНЕННЯ КУРІННОГО ДО ГРОМАДСЬКОСТІ

Шановне курінне товариство!

Дозвольте вас привітати: рік, про який попереджали астрологи, рік, яким нас лякали економісти, атеїсти, песимісти та інші «істи», — успішно минув!

Тепер можемо посміятися услід нахабній мавпі з її мавпячими викрутасами й недоречними жартами, коли політика жартує над економікою, економіка — над цінами, а ціни — над усіма нами.

Але помилилося мавпяче плем'я — нас на полові не проведеш. Не таке бачили!

Ми вижили, не втративши здатність сміятися.

Ми доношували старі речі, самі вирощували собі картоплю, лаяли уряд, позичали до зарплати і все одно за давньою традицією лишилися при твердому переконанні, що всі труднощі — тимчасові.

Бо такої вже ми вдачі, що нас важко залякати. І хоч оптимізм — єдине багатство, що його більшість з нас має за душею, — це таки скарб. Оскільки для того, щоб настали кращі часи, треба, як мінімум, у них вірити.

Тим більш Півень — не те, що екзотична закордонна Мавпа. Він наш, він майже родич, а що то за земляк-родич, котрий у скруті не допоможе?

Словом, менше слів — більше діла! Перейдемо до діла, любі співвітчизники, — відкорковуєм і будьмо!

За кращі часи!

Ваш КУРІННИЙ.

ЗИМОВІ НАСТРОЇ

Манна з неба

Чимраніше злізу з печі,
а дружина най дрімає.
Кину лантуха на плечі –
з неба манна впасти має.
Але радість нездоланна
вже й над жінкою гряде:
– Якщо падатиме манна,
то й мені у рот впаде. –
Сяють золотом тризуби.
В небутті партійні касти.
Нафарбує жінка губи,
поки манна має впасти.
Вітер гра над головою –
й ні крупиночки ніде.
Помахаю булавою –
може, швидше упаде.
Та скажіть, у чому річ
і куди поділась влада –
третю ніч холодна піч
і з небес ніщо не пада.
Аж нарешті мої думи,
мабуть, вивчили боги –
від Бердичева по Суми
забіліло навкруги.
Біла жінка на порозі,
й побілів голодний пес.
Затанцюю на морозі:
манна падає з небес!

Микола ХОЛОДНИЙ.

І НІЧ під Новий рік пропала людина. Тридцятилітній Ярослав Кендюх. Отак, жив собі та був собі, нічим особливим від інших не відрізнявся, явних ворогів не мав — і раптом щез.

Цьому передувала банальна історія. Затримався з друзями на проводах старого року. Та так затримався, що не зчувся, як і Новий настав. Прийшов додому і посварився з дружиною. З ким не буває. В сімейному житті, як на довгій ниві. Не завжди лише пироги й млинці, бувають і гулі та синці. Всяке буває. Але одна сварка від іншої різниться. Під час цієї Катерина спересердя викрикнула такі магічні слова:

— Та пропади ти пропадом!!!

Після цього Ярослав, нічого не сказавши, поправив на голові шапку, вийшов за двері і... зник. Словом, пропав безвісти.

Отямилася Катерина, та було вже пізно. День чекає — нема чоловіка, другий — нема, третій — також. Різдво наступило, а Ярослава нема. Затужила вона, загорювала. За порадою сусідів до міліції звернулася, щоб глобальний розшук оголосити. Всі прикмети його описала. Про вік, зріст сто сімдесят чотири сантиметри, про третю групу крові, про ямку на бороді і невеличкий шрам на спині, про колір волосся, шапку з кролякового хутра, ще й про те, що коронка на одному зубі з неіржавіючої сталі. Взагалі — про все.

Чекає Катерина, у вікно виглядає. Його самого чи гінця з доброю звісткою. Та нема ні чоловіка, ні чутки, ні звістки. І коли вже надумала, за давнім християнським звичаєм, на дев'ятий день справити поминки... якраз у той день з'явився Ярослав. Живий, здоро[вий, тіль]те якийсь общипаний, ніби нетутешній. [...] сумирний і зажурений, зажурений...

— Де... де ти був? — із сльозами р[адості] зустріла його Катерина.

— Не... не знаю, — розгублено відпов[ів]. Д-десь там, — тричі описав коло повер[х го]лови. — У дев'ятому вимірі.

— Може, ти переплутав: не вимір, а [...] Сьогодні ж рівно дев'ять днів, як тебе [...]пило, — висловила припущення.

ДЕВ'ЯТИЙ ВИМ[ІР]

— Уявлення не маю. Що за вимір, [...] день? Все змішалося. Мене напутили [...] дев'ятий вимір, а що воно таке — не [...]нили. А що мене вхопило, так ти як у[...] дивилася. Ось як це було...

І розповів Ярослав Катерині, що пі[сля] прокляття він вийшов на вулицю і не[...]ся, як до нього підбігли двоє, взяли [...] і повели на пустирище, що в кінці То[...] вулиці. Ніби вони й ротів не розкривали, [...]но розібрав таке: «Ми все знаємо і про[...]мо провчити твою Катю. Тому вирушай з [...] у дев'ятий вимір».

Я настільки був сердитий, що було о[...]во, в який: дев'ятий чи дев'ятнадцятий [...] тобі насолити. Тому й погодився. Дове[ли ме]не до якоїсь химерної споруди, схож[ої на] макітру, тільки дуже великої, запхнул[и ...]

НОВОРІЧНА ХРОНІКА

Одержали по заслузі

Неабияку мужність виявив у передноворічну ніч майстер з пошиття головних уборів С.Хукало, коли до нього увірвалися грабіжники. Він сміливо і рішуче дав їм усім по шапці.

Поздоровлення від стоматолога

Стоматолог-ортопед М.Рубайло, поставивши в останній день грудня пенсіонерові С.Тюкалу нові щелепи, весело сказав йому:

— З новим ротом!

Усе по-новому

— У новий рік з новим чоловіком! — сказала 31 грудня своїм давнім знайомим працівникам загсу Алла Куфта, котра вже вп'яте переступає поріг цього приміщення для оформлення свого чергового шлюбу.

ЗА ТАКИХ ЦІН

Передсвяткові турботи

Він скинув рукавиці, піджака, міцно вхопився за держак маленької сокири.

«Ну, торжествуй, дружинонько, — мовив подумки, — радійте, діти. Бо ні на якому базарі не знайдете такої ялиноньки, яку я зараз зрубаю. Та нехай гикнеться тому чоловікові, котрий порадив піти на базар. Бо простояв добрих три години і нічого не дочекався, усе розібрали. Навіть за такими цінами!..».

Він поплював у долоні і замахнувся сокирою. Аж тут хтось легенько торкнувся його плеча.

— Я лісник, — суворо мовив непроханий гість. — І мушу оштрафувати вас.

Чоловіка з сокирою аж пересмикнуло. Він жбурнув у сніг сокиру і, заламавши руки, патетично заволав:

— Та я ж хворий! Безробітний! Грошей нема! Не в змозі придбати навіть гілки від ялинки. Я сімейний, у мене дітки! У мене, коли вже на те пішло, на минулому тижні ондатрову шапку вкрали. А ви мене штрафуєте?!

— Мушу! Порядок є порядок...

— Ах, мусите! То беріть уже, забирайте свою штрафу. — Він неприродно схлипнув, поліз по кишенях кожушка, понишпорив там і по хвилі мовив: — Але ж теє, чоловіче, то, може, того...

Він поволі витягнув з кишені якусь пузату пляшчину:

— Так теє, мо', махнем на ялиночку?..

— Оштрафувати мушу, шановний добродію. Закон — святе сло... Е-е, так ви кажете, ялиночку? Ну то пішли та й виберемо...

Коли вони вибрали у великій купі маленьку й чепурненьку, замотали її в брезент, а задоволений візитер пішов, лісник пробурчав йому вслід:

— Хе-хе, він думає, я йому ялинку віддав. Чорта з два! Поки ти в купі вовтузився, я тобі в брезент березового гілля підсунув. Знайшов розумних!

А той поспішав собі додому, з приємністю відчуваючи пахвою пружне гілля.

— Еге, лісник гадає, я йому справді горілочку презентував, — задоволено бурмотів сам до себе. — Оближешся за теперішніх цін. От хохма: за святковим столом розкоркує, а в пляшці — звичайнісінька вода...

Іван КИДРУК.

ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗА СТОЛОМ

Тест

У всьому треба знати міру, стверджують мудрі. І за святковим столом зокрема, підкреслюємо ми. Перехиляючи чарку за чаркою, вкрай важливо вчасно зупинитися. Тож ми візьмемо на себе сміливість запропонувати невеличкий тест, покликаний допомогти вам вирішити віковічну дилему: пити ще чи досить.

Отже, виберіть із кількох запропонованих відповідей на кожне запитання одну правильну.

1. Під яким знаком східного гороскопу пройде рік, що настав?
1. Під знаком Півня;
2. Під знаком «Пі»;
3. Під знаком «В'їзд заборонено».

2. Після котрої не закушують?
1. Після першої;
2. Після другої;
3. Взагалі не закушують, бо нічим.

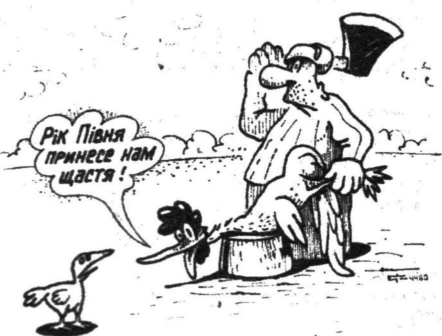
3. Як звуть того, хто згідно з казками, має приходити до нас новорічної ночі?
1. Дід Мазай;
2. Дід Мороз;
3. Дід Панас;
4. Дідько лисий.

4. Який колір традиційно має його ніс?
1. Червоний;
2. Червоно-синій;
3. Синьо-жовтий.

5. «Ой чий то... стоїть»?
1. Кухоль;
2. Кінь;
3. Трактор.

Якщо, на думку інших гостей, ви на кожне із запитань дали правильну відповідь, то або вам ще можна, або їм уже досить...

Підготував Тимко ПОРОХ.

ЯК [...]

Що не каж[...] но бути за св[...] лом душею [...] У цьому в[...] жуть наші п[...]

Передусім [...] привернути [...] гу. Найкращ[...] ти за допо[...] сів, що їх [...] понуємо.

Фокус перший. [...] власника найдорож[...] ника. Просите на [...] його «Сейко» чи «[...] даєте престижного [...] до ступи й починг[...] джено й старанно [...] лишки годинника [...] стіл й загортаєте [...] чи дорогу хустку [...] присутніх дам. По[...] те щодуху гамсел[...] ці молотком. Гості [...] ваною цікавістю [...] муть за вашими д[...] чи, яким чином [...] перетворити цю [...] у годинника. Їм ні[...] гадати секрету ц[...] Він у тому, що [...] годинника власни[...] зможете. Із сліпу[...] кою повертаєте за[...] гої речі гостеві, [...] чи, що фокус не[...] не тямить себе ві[...] те навколишні щи[...]

Ініціатива у ва[...] сміливіше переход[...] равшого фокуса [...] **вання ялинки».** [...] новорічну ялинку [...] — там більше[...] Якщо вогонь [...] підкиньте в [...]

ДЕВ'ЯТИЙ ВИМІР

Уніч під Новий рік пропала людина. Тридцятилітній Ярослав Кендюх. Отак, жив собі та був собі, нічим особливим від інших не відрізнявся, явних ворогів не мав — і раптом щез.

Цьому передувала банальна історія. Затримався з друзями на проводах старого року. Та так затримався, що не зчувся, як і Новий настав. Прийшов додому і посварився з дружиною. З ким не буває. В сімейному житті, як на довгій ниві. Не завжди лише пироги й млинці, бувають і гулі та синці. Всяке буває. Але одна сварка від іншої різниться. Під час цієї Катерина спересердя викрикнула такі магічні слова:

— Та пропади ти пропадом!!!

Після цього Ярослав, нічого не сказавши, поправив на голові шапку, вийшов за двері і... зник. Словом, пропав безвісти.

Отямилася Катерина, та було вже пізно. День чекає — нема чоловіка, другий — нема, третій — також. Різдво наступило, а Ярослава нема. Затужила вона, загорювала. За порадою сусідів до міліції звернулася, щоб глобальний розшук оголосити. Всі прикмети його описала. Про вік, зріст сто сімдесят чотири сантиметри, про третю групу крові, про ямку на бороді і невеличкий шрам на спині, про колір волосся, шапку з кроликового хутра, ще й про те, що коронка на одному зубі з неіржавіючої сталі. Взагалі — про все.

Чекає Катерина, у вікно виглядає. Його самого чи гінця з доброю звісткою. Та нема ні чоловіка, ні чутки, ні звістки. І коли вже надумала, за давнім християнським звичаєм, на дев'ятий день справити поминки... якраз у той день з'явився Ярослав. Живий, здоровий, просто якийсь общипаний, ніби нетутешній. Тихий, смирний і зажурений, зажурений...

— Де... де ти був? — із сльозами радості зустріла його Катерина.

— Не... не знаю, — розгублено відповів. — Д-десь там, — тричі описав коло поверх голови. — У дев'ятому вимірі.

— Може, ти переплутав: не вимір, а день? Сьогодні ж рівно дев'ять днів, як тебе ухопило, — висловила припущення.

— Уявлення не маю. Що за вимір, який день? Все змішалося. Мене напутили, що дев'ятий вимір, а що воно таке — не пояснили. А що мене вхопило, так ти як у воду дивилася. Ось як це було...

І розповів Ярослав Катерині, що після її прокляття він вийшов на вулицю і несамвитя, як до нього підбігли двоє, взяли під руки і повели на пустирище, що в кінці Тополиної вулиці. Ніби вони й ротів не розкривали, а ясно розібрав таке: «Ми все знаємо і пропонуємо провчити твою Катю. Тому вирушай з нами у дев'ятий вимір».

Я настільки був сердитий, що було однаково, в який: дев'ятий чи дев'ятнадцятий. Аби тобі насолити. Тому й погодився. Довели мене до якоїсь химерної споруди, схожої на макітру, тільки дуже великої, запхнули всередину, сказали «повний вперед», а що було далі — не пам'ятаю. Отямився на майдані в незнайомому місті. Стою в центрі на постаменті, а мене розглядають тисячі людей. Як на мітингу. І всі вони якісь не такі, як ми. Чогось у них бракує чи, може, щось зайве. Ніяк второпати не можу. І будинки не нашої архітектури. Всі яйцеподібні, з круглими вікнами. Завели мене в один із них, роздягли, і якісь особи в бузкового кольору халатах обмацували, обмірювали, зважували, позаглядали в рот, у ніс, у вуха і взагалі скрізь, куди можна заглянути. Перехахували зуби, пальці на руках і ногах, ретельно в лупу вивчали волосся на голові і під пахвами. Потім обпоїли схожою на наш кефір рідиною, нагодували макаронами по-флотськи і поклали спати.

Очумався, гульк — аж я під дверима нашого будинку. Заходжу — а ти назустріч. Оце і вся історія. Де і скільки часу був — не пам'ятаю. Тільки й запам'яталося: макітра, дев'ятий вимір і капловухі, зовсім лисі люди.

— Та-а-ак, — уважно вислухавши, резюмувала Катерина. — Це НЛО кляте. Судячи з усього, розвелося його видимо-невидимо. Мабуть під Новий рік шастають. Виходить, і до нас завітали. Не інакше як тебе викрали космічні пришельці і ти побував на їхній планеті. Тільки... незрозуміло, чому від тебе йде запах «Червоних вітрил» — наших земних парфумів і звідкія взялася на піджаку оця довга, каштанового кольору волосина, якщо там, де тебе носило, геть усі лисі?..

Феодосій ЛУЗАН.

Новорічний калейдоскоп.

Мал. С. ФЕДЬКА і В. АДАМОВИЧА.

Поздоровлення від стоматолога

Стоматолог-ортопед М.Рубайло, поставивши в останній день грудня пенсіонеру С.Тюкалу новую щелепи, весело сказав йому:

— З новим ротом!

Усе по-новому

— У новий рік з новим чоловіком! — сказала 31 грудня своїм давнім знайомим працівникам загсу Алла Куфта, котра вже вп'яте переступає поріг цього приміщення для оформлення свого чергового шлюбу.

Розуміння часу

Напрочуд точне й одностайне розуміння часу продемонстрували народні депутати на останньому в минулому році засіданні Верховної Ради. Усі, як один, вони казали, що в новому році настав час повертати борги селу.

Халамидники

ПОРАДА ЖІНКАМ

Філе з осетрини порізати на порції, посипати сіллю, перцем, запанірувати в борошні і смажити у фритюрі. На готову рибу покласти шматочок лимона, посипати зеленню петрушки, дочекатися чоловіка і перевернути все це йому на голову.

ВИ НАМ ПИСАЛИ

Напередодні Нового року обласне радіо виконує прохання директора заводу залізобетонних виробів І. Маслова і передає гучні, тривалі оплески, які були записані під час його останнього виступу.

ДУМКИ ПІД ЯЛИН[...]

Спершу захотів сказати правду, але потім[...]

Жінка, у якої нема суперниці, завжди пр[...]

У нас все може бути, але нічого нема.

Щоб знову взятися за старе, потрібно сп[...] нього відректися.

Коли всі сидять, все стоїть.

Маленький начальник — маленька відпов[...] ликий начальник — ніякої відповідальності.

Природа — це храм, але ми атеїсти.

Телефонний апарат високого тиску.

У наших руках все горить, а хто буде га[...]

Олександр П[...]

Кіровоград.

[...]ткові

[...] ондатрову [...] ви мене [...] док є поря[...] То беріть [...]ною штрафу. [...] схлипнув, [...] кожушка, [...] по хвилі мо[...]ве, чоловіче, [...]гнув з кишені [...]яшину: [...] махнем на

— Оштрафувати мушу, шановний добродію. Закон — святе сло... Е-е, так ви кажете, ялиночку? Ну то пішли та й виберемо...

Коли вони вибрали у великій купі маленьку й чепурненьку, замотали її в брезент, а задоволений візитер пішов, лісник пробурчав йому вслід:

— Хе-хе, він думає, я йому ялинку віддав. Чорта з два! Поки ти в купі вовтузився, я тобі в брезент березового гілля підсунув. Знайшов розумних!

А той поспішав собі додому, з приємністю відчуваючи пахвою пружне гілля.

— Еге, лісник гадає, я йому справді горілочку презентував, — задоволено бурмотів сам до себе. — Обližешся за теперішніх цін. От хохма: за святковим столом розкоркує, а в пляшці — звичайнісінька вода...

Іван КИДРУК.

Звички

Ось уже багато років не змінює своїх новорічних планів інженер В.Самохін. Він кожного разу заявляє своїм рідним і близьким, що новий рік починає з того, що кидає пити, курити, починає робити ранкову фіззарядку і займається оздоровчим бігом.

Пам'ятатиме

— А здорово я вас протер з піском [...] відшмагав! Запам'ятаєте на весь наступни[...] зухвало й сміливо сказав скромний службо[...] дора своєму шефові, генеральному директо[...] нання, коли вони за кілька годин до Но[...] виходили із заводської сауни.

Віталій [...]

ГОЛОС України

4. Який колір традиційно має його ніс?
1. Червоний;
2. Червоно-синій;
3. Синьо-жовтий.
5. «Ой чий то... стоїть»?
1. Кухоль;
2. Кінь;
3. Трактор.

Якщо, на думку інших гостей, ви на кожне із запитань дали правильну відповідь, то або вам ще можна, або їм уже досить...

Підготував
Тимко ПОРОХ.

ЯК ВЕСЕЛИТИ ТОВАРИСТВО

Антипоради

Що не кажіть, а приємно бути за святковим столом душею товариства. У цьому вам допоможуть наші поради.

Передусім спробуйте привернути до себе увагу. Найкраще це зробити за допомогою фокусів, що їх ми вам пропонуємо.

Фокус перший. Вибираєте власника найдорожчого годинника. Просите на хвилинку його «Сейко» чи «Орієнт». Кидаєте престижного годинника до ступи й починаєте зосереджено й старанно товкти. Залишки годинника висипаєте на стіл й загортаєте в серветку чи дорогу хустку котроїсь з присутніх дам. Потім починаєте щодуху гамселити по хустці молотком. Гості з неприхованою цікавістю спостерігатимуть за вашими діями, гадаючи, яким чином вам вдасться перетворити цю купу деталей у годинника. Їм ніколи не відгадати секрету цього фокуса. Він у тому, що повернути годинника власникові ви не зможете. Із сліпучою посмішкою повертаєте залишки дорогої речі гостеві, перепрошуючи, що фокус не вдався. Він не тямить себе від жаху, проте навколишні щиро сміються.

Ініціатива у ваших руках, сміливіше переходьте до яскравішого фокуса — **«Запалювання ялинки».** Запалювати новорічну ялинку краще знизу — там більше сухого гілля. Якщо вогонь буде слабким, підкиньте в нього кілька господаревих книжок разом з полицями. Надто сильним — накрийте його шубою господині чи дублянкою господаря. Якщо хтось почне протестувати, зверніться за підтримкою до знавців народних прикмет (а такі неодмінно будуть серед присутніх), і вони підтвердять, що «червоний півень» у хаті в ніч на рік Півня — це на щастя й достаток.

Гості вже трішечки розвеселилися, саме час запропонувати їм зіграти у гру **«Перетягування скатертини»**. Правила гри тут ті ж самі, що й у перетягуванні каната. Ви ділите компанію на дві однакові за чисельністю команди, які хапаються за протилежні кінці скатертини й щосили тягнуть — кожна у свій бік. Команда-переможець визначається за кількістю розтрощених тарілей, тарілочок, графинів, келихів.

Апогей програми — розпилювання тещі хазяїна навпіл. Для цього ви зачиняєте її в шафі для білизни й разом із бажаючим, а ним, напевне, виявиться сам господар квартири, звичайною пилкою розрізаєте її на дві рівні частини. Коли роботу закінчено, збираєте тирсу, підпалюєте її просто на килимі й виголошуєте «чарівне слово». Потім слід рвучко розчахнути дверцята іншої шафи, звідки ніче нічого й не сталося, вийде ціла-цілісінька дама.

Секрет цього фокуса простий, як лопата. Ви заздалегідь домовились і сховали до шафи рідну сестру розпилюваної, як дві краплі води схожу на неї.

А тепер настав час феєрверку. Дитячих хлопавок радимо не використовувати. Гучніший і оригінальніший звук дає кольоровий телевізор, який скинуто з вікна на дах автомобіля когось з гостей.

Тут вам час збиратися додому. Людина справді компанійська й залишати товариство має з дотепними жартами. Покладіть до кожного черевика в передпокої по маринованому томату, а в кишені пальт та дублянок гостей насипте по жмені холодцю чи салату «Олів'є». Перед тим, як іти, позривайте всі крани, викрутіть та прихопіть із собою електрозапобіжники. Двері із зовнішнього боку забийте цвяхами, а коли вийдете надвір, викличте на адресу господарів швидку допомогу, пожежників та міліцію. Не сумнівайтеся, що веселощі гостям будуть забезпечені аж до самісінького ранку. Для них це буде незабутня новорічна ніч, і кожен вважатиме за щастя запросити вас на наступне свято.

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

...ну, сказали «повний вперед», а що було далі — не пам'ятаю. Отямився на майдані в незнайомому місті. Стою в центрі на постаменті, а мене розглядають тисячі людей. Як на мітингу. І всі вони якісь не такі, як ми. Чогось у них бракує чи, може, щось зайве. Ніяк второпати не можу. І будинки не нашої архітектури. Всі яйцеподібні, з круглими вікнами. Завели мене в один із них, роздягли, і якісь особи в бузкового кольору халатах обмацували, обмірювали, зважували, позаглядали в рот, у ніс, у вуха і взагалі скрізь, куди можна заглянути. Перерахували зуби, пальці на руках і ногах, ретельно в лупу вивчали волосся на голові і під пахвами. Потім обполоскали схожою на наш кефір рідиною, нагодували макаронами по-флотськи і поклали сп...

О...умався, гульк — аж я під дверима нашого будинку. Заходжу — а ти назустріч. Оце і вся історія. Де і скільки часу був — не пам'ятаю. Тільки й запам'яталося: макітра, дев'ятий вимір і капловухі, зовсім лисі люди.

— Та-а-ак, — уважно вислухавши, резюмувала Катерина. — Це НЛО кляте. Судячи з ...и, розвелося його видимо-невидимо. ...обливо під Новий рік шастають. Виходить, і до нас завітали. Не інакше як тебе викрали космічні пришельці і ти побував на їхній планеті. Тільки... незрозуміло, чому від тебе йде запах «Червоних вітрил» — наших земних парфумів і звідкіля взялася на піджаку оця довга, каштанового кольору волосина, якщо там, де тебе носило, геть усі лисі?..

Феодосій ЛУЗАН.

Новорічний калейдоскоп.

Мал. С. ФЕДЬКА і В. АДАМОВИЧА.

УМІЙТЕ ХВАЛИТИ!

Можливо, вам доведеться на Новий рік побувати у квартирі, де встановлено натуральну ялинку. Вона, як правило, предмет особливої гордості господарів. Тому її треба хвалити. Приблизно так...

— Де ви дістали цю красуню (богиню)?! (За наявності слуху проспівайте арію Германа з опери «Пікова дама», починаючи із слів: «Красуня, богиня...») Невже на базарі?! Що то значить — ринкова економіка!.. Через неї, звичайно, було вбивство! Здається, я про це навіть читав у газеті. Яке щастя, що ви не постраждали! Втім, за таку кралю не гріх...

— Вона часом не імпортна?.. Вітчизняна? Просто не віриться! Мабуть, експортний варіант. Або якесь спільне підприємство, тобто лісництво...

— А яка струнка! Якби жив Шишкін, він би переписав з неї усі свої картини! Як би дізнатися, де вона росла! Туди слід послати експедицію. Певне, там грунт багатий на корисні копалини... А ліс кишить соболями й норками...

— Як вона чудово пасує до ваших шпалер! (До меблів, до машини чи краще — до всього разом). Вона вам навіть за зростом пасує...

— Ні, в ній, безперечно, відчувається щось породисте. Ви не цікавилися її родоводом? Переконаний: під нею сидів якийсь великий письменник чи бодай вчений...

— Не показуйте її кравцям! Вони розберуть красуню на голки...

— Після Нового року треба її зберегти! Законсервувати для нащадків...

Якщо господар ялинки ваш безпосередній начальник, можете ще наголосити, що тепер наймодніший колір — зелений. А поза тим додати: саме такий колір буває у підлеглих, коли вони виходять з його кабінету.

Успіхів, друзі!

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Халамидники

ПОРАДА ЖІНКАМ

Філе з осетрини порізати на порції, посипати сіллю, перцем, запанірувати в борошні і смажити у фрітюрі. На готову рибу покласти шматочок лимона, посипати зеленню петрушки, дочекатися чоловіка і перевернути все це йому на голову.

ВИ НАМ ПИСАЛИ

Напередодні Нового року обласне радіо виконує прохання директора заводу залізобетонних виробів І. Маслова і передає гучні, тривалі оплески, які були записані під час його останнього виступу.

...уміння часу

...роочуд точне ...стайне розу... часу проде... ...ували народ... ...путати на ...ому в мину... ...ці засіданні ...вної Ради. ...один, вони ...що в новому ...став час по... ...борги селу.

ДУМКИ ПІД ЯЛИНКОЮ

Спершу захотів сказати правду, але потім захотів їсти.

Жінка, у якої нема суперниці, завжди програє.

У нас все може бути, але нічого нема.

Щоб знову взятися за старе, потрібно спочатку від нього відректися.

Коли всі сидять, все стоїть.

Маленький начальник — маленька відповідальність, великий начальник — ніякої відповідальності.

Природа — це храм, але ми атеїсти.

Телефонний апарат високого тиску.

У наших руках все горить, а хто буде гасити?

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

Звички

...уже багато років не змінює своїх новорічних ...інженер В.Самохін. Він кожного разу заявляє ...ідним і близьким, що новий рік починає з того, ...ає пити, курити, починає робити ранкову фіз... і займається оздоровчим бігом.

Пам'ятатиме

— А здорово я вас протер з піском і добряче відшмагав! Запам'ятаєте на весь наступний рік! — зухвало й сміливо сказав скромний службовець Е.Дідора своєму шефові, генеральному директору об'єднання, коли вони за кілька годин до Нового року виходили із заводської сауни.

Віталій БУЛАВКО

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО ПІДВИЩЕННЯ МІНІМАЛЬНИХ РОЗМІРІВ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ І ПЕНСІЇ

Кабінет міністрів України **постановляє:**

1. Установити з 1 січня 1993 р. мінімальну заробітну плату і пенсію за віком у розмірі 4600 українських карбованців на місяць.

До мінімального розміру заробітної плати не включаються доплати, надбавки, премії та інші заохочувальні виплати.

2. Установити, що в 1993 році державні підприємства спрямовують кошти на оплату праці (як основну, так і додаткову) в розмірах не вище величини, розрахованої виходячи з середньої заробітної плати одного працюючого за 1990 рік, збільшеної у 57,5 раза, а по підприємствах, які перевищили цей розмір, — на рівні фактичної середньої заробітної плати, що склалася у листопаді 1992 року.

Сума перевищення вказаної розрахункової величини коштів на оплату праці вноситься підприємствами щомісяця до відповідних бюджетів у повному розмірі за рахунок прибутку, що залишається у їх розпорядженні.

3. Зупинити дію пункту 1 постанови Верховної Ради України від 16 листопада 1992 року «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати і пенсії».

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА.
Міністр Кабінету міністрів України А. ЛОБОВ.

м. Київ,
29 грудня 1992 року.

* * *

Декрет прийнято на засіданні Кабінету міністрів України 29 грудня 1992 року. Відповідно до діючого законодавства, цей декрет вступить в силу, якщо протягом 10 днів Верховна Рада не наклала на нього вето (заборону).

В ІМ'Я СПІВРОБІТНИЦТВА

Учора завершився офіційний візит в Україну міністра закордонних справ Республіки Польща К. Скубішевського. Гостя прийняв Президент України Л. Кравчук Він наголосив на пріоритетності для нашої молодої суверенної держави відносин добросусідства і співробітництва з Республікою Польща, висловив сподівання, що ці відносини відповідатимуть не тільки інтересам України й Польщі, а й стануть надійним бар'єром для імперських сил, які хотіли б діяти у східноєвропейському регіоні. Л. Кравчук високо оцінив Договір між Україною та Республікою Польща про добросусідство, дружні відносини і співробітництво. Розповів про практичну діяльність, яка здійснюється в Україні, в ім'я реалізації його положень.

У свою чергу К. Скубішевський розповів про кроки, які робить польський уряд у цьому відношенні, наголосив на важливості конкретних дій в ім'я розбудови дружби і співробітництва між нашими країнами.

Учора також відбулася бесіда між К. Скубішевським і главою Кабінету міністрів Л. Кучмою. Л. Кучма ознайомив гостя з економічною ситуацією в Україні, розповів про заходи, які здійснюються з метою зупинити спад виробництва, змалював фінансово-валютні проблеми, які слід терміново розв'язувати. Л. Кучма, зокрема, сказав, що свого часу він виступав проти «шокової терапії» на зразок польської, а нині змушений запроваджувати її в Україні.

Учора міністри закордонних справ України й Республіки Польща А. Зленко і К. Скубішевський обмінялися Грамотами про ратифікацію Договору між Україною і Республікою Польща про добросусідство, дружні відносини й співробітництво.

Наприкінці дня гість відбув до Варшави.

Володимир САВЦОВ.

Пророцтво

ВАНГА: «У ВАС Є МУДРІ ГОЛОВИ»

Після численних спроб нашим власним кореспондентам у Софії Василю Жуківському і Тарасу Петріву напередодні Нового року вдалося зв'язатися з відомою болгарською віщункою бабою Вангою. Ось яка у них вийшла розмова:

— **Добридень, бабо Ванго! Як здоров'ячко?**

— Стара я вже, хлопці, з вами про здоров'я говорити.

— **Бабо Ванго, скажіть, будь ласка, які відносини матиме Україна зі своїми близькими й далекими сусідами?**

— Ви ще молода держава. Проте до вашої думки вже прислухаються. А в наступному році вас ще більше поважатимуть. З сусідами житимете в мирі. У вас є мудрі голови, які добре знають, що треба робити, щоб усе було гаразд.

— **Які несподіванки чекають наш народ наступного року?**

— Що вам сказати: буде всяке. Але головне, що на вашій землі пануватиме злагода. Шлях до добра і багатства — тернистий. Це я вам кажу.

— **Дякуємо. Бажаємо вам дожити до ста років.**

Передноворічне інтерв'ю

ТРИ ПРІОРИТЕТИ НАШОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Отримавши з Софії інформацію, яка друкується поряд, наш кореспондент Ігор Грушко поцікавився у міністра закордонних справ України Анатолія Зленка, що він думає з приводу «зовнішньополітичної частини» пророцтва баби Ванги. А заразом попросив його окреслити пріоритети української дипломатії в новому році.

— Дякую, — посміхнувся Анатолій Максимович, — що ви приносите мені хороші новини. Дай Боже, щоб усе сказане цією відомою в світі особою справдилося.

Говорячи ж про головні наші завдання в наступному році, то вони такі. Перше й найголовніше — забезпечити мирну побудову Української держави, спрямувавши всі зусилля на здобуття гарантій її національної безпеки. Тому й політичні, й дипломатичні засоби ми зосереджуватимемо на розв'язанні цього основного сьогодні питання.

По-друге, максимум уваги приділятимемо розв'язанню складних економічних проблем в Україні. Активно працюватимемо для того, щоб світовий капітал через інвестиції, кредитування брав участь у розвитку української економіки. Від цього багато в чому залежатиме й поліпшення умов життя нашого народу.

Третє завдання вбачаю в тому, щоб виправдати той кредит міжнародної довіри, який Україна отримала протягом нинішнього року після проголошення її незалежності. З цією метою слід втілити в життя відповідні рішення Верховної Ради. Йдеться про те, щоб найближчим часом ратифікувати Договір про скорочення стратегічних наступальних озброєнь, а також приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Звичайно, існують й інші питання, над розв'язанням яких працюватимуть дипломати України наступного року. Втім, за важливістю три вищезазначені я ставлю на перше місце.

— **Дозвольте традиційне для цієї пори запитання. Що ви побажали б нашій газеті та її читачам у Новому році? А читачів у «Голосу України» вже, до речі, понад 700 тисяч.**

— Я також належу до їх числа. І вважаю, що протягом 1992 року газета досить добре себе зарекомендувала. Дуже важливо, що на сторінках «Голосу України» часто з'являлися публікації, присвячені міжнародним зв'язкам нашої держави, кореспонденції з-за кордону, інтерв'ю, зокрема і з співробітниками МЗС України. Якщо співпрацюватимемо так і в майбутньому, то «Голос України» зможе заповнити той вакуум в інформаційному забезпеченні зовнішньополітичної діяльності нашої держави, що до певної міри існує й понині. Тому, користуючись можливістю, хочу подякувати журналістам за таку співпрацю, за розуміння наших завдань. І, звичайно, бажаю їм та усім читачам газети всього найкращого у новому 1993 році. Році надзвичайно складному й водночас надзвичайно важливому для подальшого становлення української державності.

ТАЄМНИЦЯ РОЗКРИЛАСЯ

Одного весняного дня цього року редактори усіх азербайджанських газет, директори інформаційних агентств, співробітники телебачення були поінформовані про прес-конференцію, що її мав би провести голова партії національної незалежності Ехтібар Мамедов, на той час кандидат в Президенти. Варто додати, що його вважають дуже старанною й пунктуальною людиною.

У призначений час запрошені з'явилися в приміщенні президії Академії наук. Минула година, дві... Мамедова немає. Що сталося? Усі редактори свідчили, що вони особисто домовилися з ним по телефону. Через дві години співробітники якоїсь газети поширили чутку про те, що прес-конференція проходить в іншому будинку Академії наук. Мої колеги, подолавши півгодинну дорогу на таксі, так і не встигли на прес-конференцію — її просто не було.

Перед Новим роком на презентації газети Народного фронту Азербайджану «Азадлиг» у присутності всіх редакторів, державних діячів й самого Ехтібара Мамедова таємниця розкрилася.

Співробітник газети «Азадлиг» Г. Таїрлі підійшов до мікрофона і... почав пародіювати Е. Мамедова, повторивши його телефонні розмови з редакторами. Наприкінці він нагадав про те, що все це відбулося 1 квітня.

Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

Отакої

ТОСТ У ВЛАСНІЙ ПЕЧЕРІ

У компанії близьких друзів при свічках і у... власній печері під назвою Чіль-Устун зустріне Новий рік відомий в Киргизстані альпініст Сергій Дудашвілі.

Ця печера, а точніше — кілька зроблених природою у гірській товщі «кімнат», з'єднаних одна з одною вигадливими галереями, з давніх часів була відома жителям півдня республіки. З нею тут пов'язано чимало легенд і загадок, число яких зовсім не зменшилося після візитів окремих сміливців у цю розташовану у прямовисній кам'яній стіні «чорну дірку». Щоправда, з казковим Білим Дівом (дияволом), що нібито мешкає тут, ніхто з них не зустрічався. Зате знайдено давні рештки тварин і навіть людські кістки, що невідомо яким чином тут опинилися. Але насамперед звернули на себе увагу незвичайної краси сталактити і сталагміти.

Сергій Дудашвілі один з перших взявся за грунтовне вивчення Чіль-Устуна. На жаль, не всі з тих, хто відправлявся сюди вслід за ним, відзначалися бережливим ставленням до витворів природного мистецтва. У результаті перша з «кімнат» одного разу набула досить неприваблового вигляду.

І тоді альпініст вирішив... приватизувати печеру, чого, зрештою, і досяг, витративши на це, звичайно, чимало зусиль. Ставши нещодавно її власником, він створив альпіністський клуб, котрий налагодив зв'язки з колегами з держав близького й далекого зарубіжжя. Дехто з них уже й сам ознайомився з красотами Чіль-Устуна.

У планах Сергія Дудашвілі та його товаришів — створити тут справжній альпіністський центр, зберігши у первісному вигляді унікальність печери. І ця задумка уже почала здійснюватися. Проте потім на її шляху постало спільне для всієї СНД безладдя. Але скелелаз не втрачає надії, що все рано чи пізно вирішиться. І тоді Чіль-Устун по-справжньому стане місцем зустрічей однодумців з усього світу, тих, хто любить романтику гір і може берегти природу. За це й підніме Сергій Дудашвілі у новорічну ніч келих шампанського під неповторним і таємничим склепінням Чіль-Устуна.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Стріляні гільзи як подарунок

Пропозиції

З пропозицією перенести святкування Нового року з 1 січня на 21 березня виступила газета «Паємі Душанбе», що виходить у столиці Таджикистану.

Це свято, нагадує газета, було введено в побут таджиків після 1917 року, як і у випадку з іншими нововведеннями радянської влади, трохи не насильно. «Нас десятиліттями намагалися привчити до Діда Мороза, Снігуроньки та водити хоровода навколо новорічної ялинки, — підкреслюють автори публікації. — Тим часом забувалася стара традиція, що бере початок з доісламських часів — зустрічати новий рік 21 березня, в день весняного рівнодення. Їй щонайменше 35 століть, але чомусь в радянський час вона потрапила під неофіційну заборону».

Газета нагадує й про іншу заборону — відзначати вихідний день по п'ятницях, коли правовірний мусульманин має відвідати мечеть для так званого п'ятницького намазу. Кілька років тому група представників таджицької інтелігенції звернулася до тодішнього керівництва республіки з проханням вважати п'ятницю «червоним» (або краще сказати — «зеленим») днем календаря. Та оскільки тоді ще існував СРСР, перенесення вихідних могла не схвалити Москва через труднощі економічного характеру. Справу зам'яли.

Сьогодні, на думку газети, саме час відродити минуле. Автори публікації висловлюють сподівання, що вже черговий Новий рік у Таджикистані буде відзначено як слід, тобто наприкінці березня. А тим, хто дуже прив'язався до Діда Мороза та інших атрибутів зимового свята, газета милостиво «дозволяє» відзначати його 1 січня. Нехай це буде навіть вихідний день, пише вона, але в жодному разі не офіційна урочистість.

Судячи з усього, до цього йде навіть без зусиль «Паємі Душанбе». Через блокаду залізниці, наприклад, жителі Таджикистану залишилися без сибірських ялинок. Своїх, на жаль, немає. З Дідом Морозом та Снігуронькою, схоже, теж виникнуть проблеми. І що вже абсолютно точно — з подарунками. Шоколадний батончик «Снікерс» за 300 карбованців купить далеко не кожен, а дешевих карамельок та пряників немає давно. За умов громадянської війни багато хлопчиків та дівчаток самі собі роблять подарунки, наприклад, підбираючи стріляні гільзи на місцях боїв.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Лист із Берліна

МІЖ ФЕЄРВЕРКАМИ І СВЯТКОВИМ СТОЛОМ

У новорічну ніч над Берліном зривається канонада пострілів. Стріляють усі: старі й молоді, робітники і професори. Вибухають петарди, повітряні міни, багаторазові ракети і мультикольорові спецбомби. Чим складніша суміш заряду — тим кращі результати: то різнобарвні комети, то букети троянд, то золоті, зелені, червоні й сині зірки, то сріблясті свічі. Найдешевші однокольорові міні-ракети коштують кілька марок. Ціна найдорожчих сягає до трьох сотень. Зовсім дешеві петарди, які вибухають з гуком, але без барв. А приходить все те з Китаю, Гонконгу і Тайваню. Адже феєрверки — це, як і порох, винахід китайців. А німці — давні головні його імпортери.

Берлінці «вистрілюють» у новорічну ніч мільйони марок. Кожна сім'я готується кілька днів до змагання з балконів і вікон квартир. У цю ніч гудуть сигнали поліцейських машин, жалібно голосять сирени «швидкої допомоги». Частіше, ніж звичайно, трапляються випадки поранень, пожеж і, очевидно, «пригод» у нетверезому стані.

До речі, останнім часом дедалі більше берлінців, особливо у західній частині міста, перейшли з міцних спиртних напоїв . на вино. Але традиціоналісти (особливо багато їх у східній частині Берліна) залишаються вірними давній комбінації «шнапсу», себто горілки, з пивом. Раніше берлінці звичайно пили пиво «Шультайс» або «Берлінер кіндль». Тепер популярний східнонімецький сорт «Ратебургер». Горілка — це переважно «корн», що означає «зерно» і підказує: спиртне виготовлено з пшениці. У великій моді також «Водка Горбачов». Це не фірма екс-президента екс-союзу, а прізвище купця з давнього Санкт-Петербурга-Петрограда, який утік від більшовиків до Берліна і тут відновив виробництво. Російські власники фірми вже давно повмирали, підприємство перейшло у німецькі руки, але стара назва залишилася. Коли у Москві до влади прийшов «однофамілець» тої водки, кремлівські чиновники приїхали до директора підприємства і сказали, що «нельзя» зловживати іменем генсека і президента. Німецький директор їм відповів: «Повертайтеся, панове, звідкіля приїхали. Ніяких змін не буде. Ваш Горбачов — це перехідне явище, а наше підприємство старе, солідне та існуватиме довше від нього». Минуло кілька років, і прогноз повністю справдився.

Але ера Михайла Горбачова таки дуже сприяла розповсюдженню одноіменної горілки на багатьох ринках світу.

Повертаючись до тези, що берлінці почали пити більше вина, слід сказати: смак споживачів протягом останніх років дуже змінився. Раніше були в моді напівсухі вина з берегів Рейну, Італії і Греції. Тепер переважають уже сухі вина з Бадена, Франції та знову ж таки — з Італії. Віднедавна з'явилися на місцевому ринку й каліфорнійські вина, які стають дедалі кращими.

Слід також зазначити, що не всі берлінці святкуватимуть прихід Нового року в рідному місті. Багато жителів поїхало на святкові канікули у ближні й дальні краї, скажімо, кататися на лижах у німецькі, швейцарські, австралійські Альпи або в італійські Доломіти. Любителі архітектури і смачних страв відбули до Парижа, Брюсселя, Праги, Відня. Останнім часом стало модно подорожувати до Америки, особливо у Флоріду. Цьому сприяють вигідний курс обміну марки на долар і дешеві авіаквитки. Та де б не були німці новорічної ночі, вони завжди піднімають келихи зі словами «Прозіт Нойяр!», себто хай живе Новий рік, хай він буде кращий за старий.

Богдан ОСАДЧУК.

Молдовський калейдоскоп

СМАКУЙТЕ ВИНО І ДУМАЙТЕ, ЩО ВИ КОРОЛЕВА

Знамениті молдовські червоні вина «Чумай», «Гратієшти» останнім часом рідко тішать око молдовського покупця. Місцеві винороби пояснюють це накладками нашої буденності — браком цукру та спирту під час сезону переробки. Та до новорічного столу жителів України й Росії відправлено партії і цих сортів.

Відоме «Пуркарське» з роду «Каберне», що вже багато років традиційно присутнє на прийомах англійської королеви, напередодні Різдва відбуло до Лондона. На запитання, чи не легенда, що цьому сорту молдовського вина царствена особа віддає перевагу, заступник начальника управління винробного та коньячного виробництва при уряді Молдови Гнат Шандру відповів: «Ні. Справді, за твердженням англійської фірми, яка займається постачанням вин королівському двору, Єлизавета II любить «Пуркарське».

Партію цього ж сорту було відправлено до Нового року і в магазини Києва, Одеси, інших міст України. Правда, не можна з певністю сказати, що його вистачить на всі столи. Але в тому, що міцніші напої «Флуєраш» і «Стругураш», які за рангом стоять між горілкою та коньяком, дістануться споживачу, можна не сумніватися. У році, що спливає, молдовська виноробна промисловість вирішила за краще перебудуватися на виробництво саме таких міцних сортів. До речі, виноробство — єдина галузь у Молдові, що не втратила зв'язків з республіками колишнього Союзу і має намір відповідно до попиту розширити вже існуючі виробничі потужності.

ЯК ОХРЕСТЯТЬ ОНУКА ПРЕЗИДЕНТА?

Національна преса сповнена у ці дні повідомлень, що напередодні Нового року Президент Мірча Снєгур став дідом. Перший онук першого Президента — вельми знаменитий момент. Щоправда, виступаючи в парламенті, один з депутатів-священнослужителів у зв'язку з цим запитав Президента: як буде охрещено онука Мірчі Снєгура — за новим чи за старим календарем, у Руській православній чи румунській церкві? Запитання пролунало під час палких дебатів з приводу всенародного референдуму про можливе приєднання Молдови до Румунії. Не відповівши, Президент відбув до сіл республіки просити у народу підтримки курсу на незалежність держави, що він його проводить.

Які священики хреститимуть онука Президента, ще не відомо. Зате обнародувано, що частина з них уже била чолом священному синоду в Бухаресті і дістала його високайше благословення, а частина залишилася відданою молдовській церкві, якій Руська православна подарувала право називатися метрополією.

ЯЛИНКА ДЛЯ СТАРИКІВ, ЩО ЗАМЕРЗАЮТЬ

Час, «где под каждым ей листом был готов и стол, и дом», для наших стариків, схоже, безповоротно минув. І доводиться їм мерзнути в нетоплених квартирах, ночувати на вокзалах. Вугілля стало не по кишені тисячам знедолених. Не дати замерзнути, в буквальному розумінні, старим людям нинішньої зими намагається мерія Кишинева. У місті терміново переобладнано на тимчасовий притулок один з дитячих садків. Готова прийняти й обігріти старих одна з баз відпочинку у приміській зоні столиці. Двері притулків відчинилися перед Новим роком. На їх утримання адміністрація міста виділила понад мільйон карбованців.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Молдовський калейдоскоп

Одяг

Маски і костюми для новорічного карнавалу створюються, щоб прожити лише одну ніч. Їх бутафорський гротескний зміст заздалегідь сприймається як умовність. Для того, мабуть, і наряджається карнавал, щоб заховати реальність за деталями незвичайного одягу. А що коли носити новорічні костюми після карнавальної ночі? 20-літній студент Еффі Антоніо вирішив скористатися цією ідеєю і запропонував на конкурс моделей одягу, виконаного із старих речей, що проходив нещодавно у Лондоні. «Сукню для вагітних» (на знімку). Незвичайний, майже карнавальний костюм створив у прискіпливого журі новорічний настрій. А нікому не відомий дизайнер виборов перше місце у конкурсі. Головне у світі моди заявити про себе, і якомога голосніше. Для Еффі Антоніо шлях модельєра почався з карнавального костюма.

Фото Рейтер — ІТАР — ТАРС.

БІЛЬШЕ ЗАРОБИТИ І КИНУТИ ПАЛИТИ

Обіцянки

У новорічну ніч 48 процентів американців мають намір дати обіцянку якось поліпшити власне життя — майже у 1,5 раза більше, ніж у минулому році. Це показало опитування, проведене інститутом Геллапа. На думку психолога Джона Норкросса, його результати свідчать про відродження сподівань американців на позитивні зміни в 1993 році. Їх надії насамперед пов'язані з приходом до влади демократичної адміністрації Білла Клінтона, який у ході своєї передвиборної кампанії дав слово «подібно променю лазера сконцентруватися на проблемах економіки країни».

Гроші, як з'ясувалося у ході опитування, залишаються головною турботою американців. 22 проценти його учасників заявили, що планують дати собі обіцянку зробити все для поліпшення свого фінансового становища (в минулому році — 15 процентів). Серед інших побажань: кинути палити — 10 процентів, схуднути — 7, зайнятися фізичною формою — 1 процент.

Водночас більше половини опитаних чесно зізналися, що так і не дотримали минулорічної обіцянки. Три основні причини того: відсутність сили волі, втрата інтересу, мета виявилася недосяжною.

23 проценти «здалися» вже на першому тижні, 45 — через місяць, 60 — через шість місяців. За переконанням Джона Норкросса, це частково можна пояснити тим, що «обіцяння і присягання в новорічну ніч частіше всього даються під дзвін келихів із шампанським».

Олександр ПАХОМОВ.

Нью-Йорк.

Експрес-інформація

А ПІДПИСИ ПОСТАВЛЯТЬ ПРЕЗИДЕНТИ

Зустріч на найвищому рівні президентів Сполучених Штатів і Росії для підписання нового договору про скорочення стратегічних наступальних озброєнь відбудеться 2—3 січня у Сочі. Помічники російського Президента уже прибули до цього курортного міста для підготовки переговорів у верхах. Напередодні держсекретар США Л. Іглбергер, міністр закордонних справ Росії А. Козирєв та міністр оборони Росії П. Грачов під час дводенної наради у Женеві досягли домовленостей щодо тексту майбутнього договору. Нині проект документа передано на розгляд Б. Єльцину і Д. Бушу.

НЕОЧІКУВАНА ЗМІНА МАРШРУТУ

Літак кубинської авіакомпанії, який виконував рейс Гавана — Варадеро, здійснив у вівторок посадку в міжнародному аеропорту міста Майамі [штат Флорида]. Більшість пасажирів після приземлення попросили політичного притулку в США. Льотчик заявив, що його змусили змінити маршрут. На борту кубинського літака було шість членів екіпажу, 52 дорослі пасажири і 8 дітей.

Агентство Пренса Латіна кваліфікувало згаданий факт як «акт повітряного піратства, до якого надихнула політика Сполучених Штатів», а вчинений він «деякими членами екіпажу за підтримки групи пасажирів».

РОСІЙСЬКИЙ ФАКТОР

Прицільному артилерійському обстрілу піддали у вівторок абхазькі формування столицю Абхазії Сухумі. Нині це місто контролюють урядові війська Грузії.

За повідомленнями Міністерства охорони здоров'я Абхазії, внаслідок обстрілу загинула одна жінка і п'ятеро громадян поранено.

Тим часом міністр оборони Грузії Кітовані прибув до Москви для зустрічі з російським військовим командуванням. Він повідомив, що має намір обговорити в столиці Росії військові й політичні проблеми, серед яких найважливіша — виведення російських військ з Абхазії. На думку Кітовані, припинення абхазького конфлікту значною мірою залежить від «згаданого російського фактора».

ДО ЗУСТРІЧІ В НОВОМУ

Як дуже конструктивні, такі, що сприяють просуванню мирного процесу, оцінив генеральний секретар ООН Б. Галі результати зустрічей, які він провів з Президентом СРЮ Д. Чосичем, Президентом Хорватії С. Туджманом і Головою Президії Боснії і Герцеговини А. Ізетбеговичем. Під час розмов з керівниками республік колишньої Югославії генеральний секретар ООН підкреслив важливість продовження політичних переговорів для пошуку розв'язання югославської кризи. Особливого значення у цьому зв'язку він надає наміченій на 2 січня в Женеві зустрічі на високому рівні представників трьох конфліктуючих сторін у Боснії з участю делегацій СРЮ і Хорватії.

ВБИВСТВО ДИРЕКТОРА

28 грудня о 7 годині 30 хвилин трагічно обірвалося життя Олександра Свичинського, 45-літнього генерального директора Карагандинського металургійного комбінату, президента корпорації «Казсталь». При вході до заводоуправління його було вбито пострілом із пістолета. Злочинцю вдалося зникнути. Постановою Кабінету міністрів Казахстану створено урядову комісію для організації похорон. Оперативно-слідчі заходи для пошуку злочинця проводить група досвідчених працівників правоохоронних органів республіки на чолі з міністром внутрішніх справ і заступником голови Комітету національної безпеки. Офіційних версій вбивства поки що не висунуто.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Освіта

Прогноз міністра

Вчити і вчитися

Петро ТАЛАНЧУК, міністр освіти України:

— Прогноз — сьогодні справа небезпечна, особливо враховуючи динамічність усіх процесів, що відбуваються в нашому суспільстві. Але я все одно вірю, що коли наш уряд послідовно здійснюватиме свої наміри, на основі колективного розуму відпрацьовуватиме способи виходу з кризи, то ми її все-таки подолаємо. Я вважаю, що в наступному році станеться перелом. Перелом у тому розумінні, що ми зможемо зупинити тенденцію спаду виробництва, а затим і почати його нарощувати. Але це, повторюю, можливо за однієї умови — уряд послідовно дотримуватиметься своєї програми, радитиметься з народом і постійно інформуватиме його про вжиті засоби.

А головне побажання на наступний рік — не розвалити остаточно систему освіти. Це, на мій погляд, залишилася єдина система в нашому суспільстві, яка завдяки своїй здоровій, у доброму розумінні цього слова, консервативності ще збереглася. І працює. Кожного дня, незважаючи на негаразди з бензином, іншим пальним тощо, діти йдуть до школи, а студенти до вузів. Бажаю своїм співвітчизникам допомогти системі освіти, не розвалити її і таким чином не втратити майбутнього. А ще — здоров'я і успіхів.

ПОТРІБЕН СТИМУЛ

Прогноз читача

— Я працюю в системі профтехосвіти вісімнадцять років і тому головним завданням системи освіти на 1993 і всі наступні роки вважаю створення таких умов у нашій державі, щоб був і запит, і попит на освічені кваліфіковані кадри, щоб з'явився стимул і учні відчували потребу в тих чи інших знаннях. Для цього просто необхідні відповідне матеріальне забезпечення, нові програми, підручники, відбір і перепідготовка учительських кадрів. Переконана, що ці проблеми турбують не тільки систему профтехосвіти, а й усю освітянську громаду. А вчителям, учням і всім людям найперше бажаю здоров'я.

Валентина ГУРАЛЮК, заступник директора Київського СПТУ № 29 з навчально-методичної роботи.

Прогноз астролога

«НЕ ТРЕБА ВЧИТИСЯ НА СВОЇХ ПОМИЛКАХ»,—

твердять астрологи. Треба вчитися на чужих. Поганих знаків не буває — ще одна очевидна істина. Наші невдачі від того, що беремося не за свою справу. А щоб з'ясувати, де наше не пропадало, треба, звичайно, думати, вчитися. Півень логік, практик, він добре усвідомлює значення освіти. Тому кількість гімназій, коледжів, різноманітних навчальних закладів збільшуватиметься. Особливо зросте роль юристів. Це тим більше цікаво, бо, як твердять астрологи, нас чекають гучні розвінчування зловживань службових осіб. Зміцнюватиметься армія, зросте роль військових, отже удача чекатиме тих, хто вибере кар'єру військових.

НІБИ САМ ЧАС ЗАСТИГ...

Реалії

У школах, училищах, інститутах, на підприємствах і в установах, незважаючи на відповідне розпорядження Президента, тільки переступаєш поріг — одразу зустрічаєшся зі старим інтер'єром: той же Ленін, та сама атрибутика вчорашнього дня.

Наші святині, наша віра перебувають на обочині виховного процесу. Тож потрібне державне замовлення на живописні, графічні, скульптурні роботи, які займуть належне їм місце у наших дитсадках, школах, ліцеях... Нам, українцям, є ким гордитися, з кого брати приклад. Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Григорій Сковорода, Іван Мазепа, Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Микола Костомаров, Василь Стус...

І це треба робити якнайшвидше.

Іван ЧУМАК, заслужений художник України, лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка.

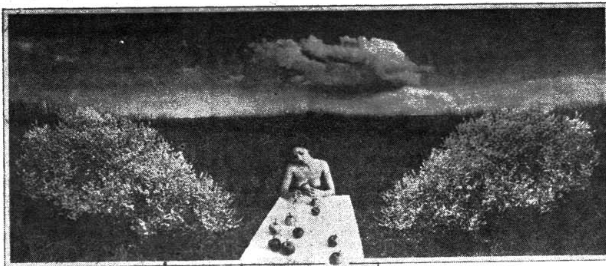
Луганськ.

Яків ЛОТОВСЬКИЙ

ЯБЛУКО, ЯКЕ ЗАКОТИЛОСЯ ПІД ПРИЛАВОК

Наші першодруки

Новорічне оповідання

Зрозумійте мене правильно. Я не Паніковський з роману «Дванадцять стільців», який обійтися не міг без гусака. Мені гусак потрібний тільки раз у рік — у новорічну ніч. Традиційний новорічний гусак. Я людина холоста, одинока, і смажений гусак з яблуками — єдине, що створює мені хоча б якусь ілюзію назавжди втраченого домашнього затишку. Готую я гусака сам. О дванадцятій годині відкорковую шампанське, беруся за гусака і дивлюся по телевізору новорічний концерт. Перестаю жувати тільки тоді, коли на екрані з'являється Софія Ротару. Ох, як вона мені подобається! З гусаком справляюся якраз тоді, коли закінчується концерт. Потім засинаю на дивані, і мені сниться Софія Ротару.

Цього разу напередодні Нового року мені довше, ніж завжди, довелося попотіти над річним бухгалтерським звітом. Отож коли метнувся в магазин за гусаком — не встиг. Шампанського взяв, яблук — повна сітка, а ось з гусаком не пощастило. Розібрали. Останнього взяли перед самим носом. Так і залишився я стояти біля порожнього прилавка. Постоявпостояв і почав благати м'ясника, міцненького такого, рум'яного старого в береті:

— Хрестом-богом молю, ще одного гусака... Лише одного, завалященького.

Той уже витирає прилавок, закінчує роботу.

— Немає, дорогенький. Ось тільки баранячі ребра, — і показує на вітрину, де видно якийсь баранячий каркас.

Як же мені тепер без гусака Новий рік зустрічати? Хоч додому не йди.

— Що ж ви так пізно спохватилися? Цілий день торгували гусьми.

— Та ось запрацювався. Річний звіт.

— Ну, а жінка що?

— Яка там жінка! Немає її. Один я. Як палець.

Він тре прилавок і розглядає мене. Щось пригадує: Невже, думаю, завалявся у нього один гусачок?

— Знаєте що? Спробую вам допомогти. Зверніться у бакалійний відділ, ось-там, до тієї продавщиці. Бачите, сумна така.

Йду в бакалію.

— Доброго вечора! З наступаючим!

— Дякую! І вас також! — відповідає вона.

Між іншим, чимось подібна до Софії Ротару. Тільки — сумна. Щоправда, ввічливо усміхнулася.

— Мене скерували з м'ясного відділу, — шепочу їй, косячи очима по боках.

— Дивна ви людина. Ще раз кажу: тут — бакалія, гуси — в м'ясному.

— Так ось забрали останніх перед самим носом.

— А чим я вам допоможу?

Із заклопотаним виглядом повертаюся до м'ясного.

— Що вам? — дивиться з подивом.

— Мені б одного гусака, — кажу їй тим же конспіративним тоном.

— Даруйте, але це бакалійний відділ.

— Я розумію, — кажу їй і виразно показую поглядом під прилавок.

Вона здивовано дивиться у бік м'ясного відділу. Я також повернув свій погляд туди. Старий вдає, що зосереджено тре прилавок.

— Жодних гусаків там немає, — кидаю м'ясникові.

— Дивна ви людина, невже не зауважили, що вона сумна?

— Зауважив, — кажу. — Мені також сумно без гусака.

— Та облиште того гусака! Якщо жінка сумує напередодні Нового року, то виходить... що?

— Виходить... е-е... виходить... вона не встигла купити гусака?

Він подивився на мене, як на важкохворого.

— Пробачте, скільки вам років?

— Сорок чотири.

— І ви ніколи не були одружені?

— Не був.

Він зітхнув і каже:

— Вона самотня. А тут ще така жінка! Ех, мені б ваші роки!

Ось і маєш! І тут я захвилювався серйозно. Мене схопили нервові дрижаки. Ватними ногами підходжу до бакалійного відділу і хриплю їй кажу:

— Я... я знову з м'ясного відділу. «Ідіот. До чого тут м'ясний відділ», — водночас кляну себе подумки.

— Я вже вам сказала, — з деяким роздратуванням говорить вона.

Розгублено оглядаюсь на м'ясн[иків]. Старий підбадьорливо підморгує [мені] відразу обома очима.

— Мені не гусак потрібен! Мені потрібні ви! — зопалу кажу їй.

Вона сміється. Я готовий крізь землю провалитися.

«Пора забиратися звідси», — міркую собі. Наостанок все ж збираюся з духом і дивлюся їй прямо у вічі. Бачу в них цікавість, очікування. «Е-е, — думаю, — де наше не пропадало!»

— Приходьте сьогодні до мене. Я один. Я взагалі самотній. Вулиця Друга Поперечна, сорок чотири. Друга квартира. У мене кольоровий телевізор, — залпом викладаю.

Треба вже йти, як одна ручка сітки зісковзує з пальців. Посипалися яблука, розкотилися по підлозі магазину, і я, згоряючи від сорому за свою незграбність, похапцем збираю їх. Причому, через зніяковіння розсипаю нові. Зібрав зрештою і — чимдуж із магазину.

За півгодини до Нового року задзеленчав дзвінок у коридорі. Я в той час порався на кухні. У мене серце просто обірвалося. Я зірвав з себе фартух і метнувся до дверей. Відкриваю — і — хто б ви думали? — вона! Причому вилита Софія Ротару! Подає мені яблуко і каже:

— Ось ваше яблуко. Закотилося під прилавок.

Я взяв його. Воно дихало теплом її рук.

З російської переклав Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Прогноз міністра

А міністрам — зась!

Іван ДЗЮБА, міністр культури України:

— Висока алхімія прогнозів — це привілей астрологів, контактерів, містиків та інших штукарів. Міністрам до цієї інтелектуальної еліти — зась. Принаймні українським міністрам дозволу на таку самодіяльність пан Кучма, наскільки я знаю, не давав. Проте особисто мені, як міністрові-початківцеві, хотілося подати один прогноз-побажання: щоб 1993 рік був роком переходу від деструктивного галасу до конструктивної праці. Щоб нам усім добре, напружено і плідно працювалося.

Прогноз астролога

«Оновлюйте ваші душі»

Вартан Тер-Вартанян, вірменський астролог

— Рік чорного півня на відміну від попереднього обіцяє бути відносно спокійним. На жаль, ціни не знижуватимуться, скоріше — навпаки. І все одно 1993 рік дуже сприятливий для культури та зміцнення міжнародних зв'язків. До речі, Вірменія і Україна відновлять свої культурні та економічні зв'язки, що ослабли в результаті розвалу колишнього Союзу.

Наступний рік сприятиме розвитку релігії. Взагалі, 1993 рік можна назвати роком оновлення людських душ. Кожна людина має визначити для себе ті культурні та духовні орієнтири, в ім'я котрих вона має жити. Адже марно вважати, що життя дається для гонитви за багатством і зневаги пізнання таємниць буття.

ЛІЦЕЙ ДЛЯ ГІДІВ

Для підготовки кваліфікованих екскурсоводів і перекладачів на базі черкаського туркомплексу «Росава» відкрито платний туристичний ліцей. Його слухачі поглиблено вивчатимуть історію України, краєзнавство, мистецтвознавство, іноземні мови, музейну справу. Їх готують для обслуговування тисяч мандрівників з України та з-за кордону, які подорожують шевченківськими і козацькими місцями.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Прогноз читача

Не зав'язалося?

Кожний Новий рік — це не лише нові надії і сподівання, а й аналіз втрачених можливостей. Не збираюся відбирати хліб в економістів. Нехай самі оцінюють «бурхливий» розвиток народного господарства та стан справ у кишенях громадян. Але про культуру не можу не сказати.

Рік відлетів, як пелюстки з пустоцвіту, й нічого не зав'язалося. Хіба що прийняття «Основ законодавства України про культуру» можна віднести до позитиву. Замість того, щоб після 1 грудня 1991 року швидко посадити й плекати дерево національної культури, всі заходилися шукати місце для нього та сперечатися, в який спосіб його вирощувати. Проспоречалися цілий рік наші Лебідь, Рак та Щука, «а віз і нині там».

Тому так необхідна єдність дій законодавчої і виконавчої влад. Сподіваюся, під новорічною ялинкою влади нарешті порозуміються. Хай допоможуть їм у цьому Дід Мороз, Снігуронька та келих шампанського. Розумію: скрутно із шампанським. Та нічого, можна обійтися чаркою-двома «Оковитої». Зрештою, «Оковита» завжди була ближче до національної культури та й національної почуття стимулює краще.

А якщо серйозно, то наступний рік має стати для культури переломним з точки зору переходу до практичних справ. Генерувати цей процес повинне Міністерство культури. Новий міністр Іван Дзюба, як той Еней, — і «парубок моторний», і «хлопець хоч куди козак». Аби лишень козачат у міністерство підходящих набирав.

Щоб віз культури хутко рухався в обраному напрямі, вже недосить шукати на небі Чумацький Шлях. Потрібний надійний компас — державна програма національно-культурного відродження. Щоб коса не рипіла, має бути мастило, тобто кошти.

Та мрію про той час, коли культура з возу пересяде на автомобіль. Щоб не гепнутися при цьому в сніговий замет, варто потурбуватися про вузи культури. Багато що в житті України залежатиме від їх випускників.

На цьому дозвольте завершити. Спішу до магазину. На шампанське не претендую — самі знаєте, як зросла за останній час реальна заробітна плата працівників культури. Можливо, вистачить грошей на пляшку «Оболонської».

З Новим роком, панове!

Михайло ПОПЛАВСЬКИЙ, президент Української асоціації «За відродження і розвиток національної культури», доктор педагогічних наук.

ЛИСТ У МИНУЛЕ, ПРОМИНУВШИ ОДНЕ ПОКОЛІННЯ

Від онучки, що виросла війни не знаючи, але нині спізнала всю глибину болю й надій твоїх — мати фронтовика Великої Вітчизняної! — дуже особисте передноворічне послання.

Нескінченна осінь моєї тривоги і відчаю минула. Нарешті у Київ, до рідної домівки, повернувся мій сімнадцятирічний син. Повернувся з палаючої, вмираючої Абхазії, де наприкінці літа його застала війна в хаті діда. У хаті, котра мені здавалася найбезпечнішим місцем на землі, бо добротою й щирістю вона була сповнена завжди, як осінній сад ароматом зрілості. Але сталося те, що сталося. Хіба чотири місяці моєї тривоги можна порівняти з чотирма роками твого чекання, мати фронтовика? І все ж, і все ж...

В нетямі від болю я кинулася до Червоного Хреста. Я знаю, що Сталін тебе й цього позбавив. В нетямі від болю я благала: «Мій хлопчик — він ні при чому, він громадянин України, врятуйте його!». А хим же він доводиться тій стороні, де бідні мої старі — дід і бабуся — не могли натішитись його першими кроками, його першими успіхами, де залишились два ясноокі хлопчики — його двоюрідні брати, в кому він душі не чує, де у вогні брат мій, який учив племінника і вмінню пращурів на коні їздити, і своєму вмінню хвацько водити автомашину? Хто він тій стороні, де стільки його люблять і стількох він любить? Син твоєї абхазької сестри — мати фронтовика! — з роду Тарба, який поліг на Україні в партизанському з'єднанні Юрія Збанацького, не знав цих сумнівів. Щасливчик!

Хлопчика мого визволяла Рятувальна служба Червоного Хреста Росії. Керівник групи — Олександр Юрійович Панормов. Рятувальник Олексій Олексійович Кашлев. Ніколи мною не бачені, але судячи з енергійних голосів по телефону, молоді люди подали мені першу надію на врятування.

У телефонній розмові я спитала Олександра Юрійовича:

— Це нічого, що він громадянин України, ви все одно допоможете?

— Не зрозумів запитання! — була мені відповідь.

Я навіки вдячна йому за це «не зрозумів запитання». Запитання це, упавши в розбурхану великою розгубленістю мою свідомість, було незрозуміле і неприйнятне в світі високого милосердя, в якому живуть Олександр Юрійович і Олексій Олексійович.

Жодного разу не бачені, вони стали членами нашої сім'ї, і ми з чоловіком, по карті простежуючи їхній маршрут по Абхазії, називали між собою Сашком і Альошею. І це назавжди. Я згадала літо 1986 року. Я зі своєю матір'ю зустріла на сільській дорозі в Абхазії двох дівчаток з льняними голівками, по-слов'янськи білими личками. Їх вела за руки знайома матері місцева жінка. «Чорнобильські діти?» — як мені здавалось, здогадалася я. «Не чорнобильські, наші!» Коли вони пройшли, мама дорікнула мені за забудькуватість: «Хіба

(Закінчення на 14-й стор.).

ЛИСТ У МИНУЛЕ, ПРОМИНУВШИ ОДНЕ ПОКОЛІННЯ

(Закінчення. Початок на 13-й стор.).

ти не чула, що під час війни з німцями пораненого діда цієї жінки сховали на білоруському хуторі? Вони ж, кожне літо приїжджають. Під Гомелем живуть. Де ж нині їм бути, як не тут?»

Мого сина вивозили з обложеного Ткуарчала тим самим маршрутом, на якому всього лише через три дні збили вертоліт з двадцятьма невинними дитячими душами, шістнадцятьма жінками й пораненими. Поранених супроводжував лікар Дмитро Гумба. Інших рятував, себе не врятував. А серед екіпажу вертольота, може, був і той молодий, світло-русявий, котрого запам'ятав мій син. Тоді він утішав двох чотири-, п'ятирічних, до смерті переляканих хлоп'ят, обіцяючи в Гудауті яскраве-яскраве сонце і тихі-тихі вулиці, а як запоруку грядущих чудес тицяв їм величезний жовтогарячий апельсин один на двох. Другого не було.

— Ми сподіваємось, що ваш син не брав до рук зброї! — говорили по телефону Олександр Юрійович і Олексій Олексійович.

— Виключено! — щиро запевняла я.

Щиро, тому що ми вчили свого сина: людину суди за вчинками, а не за п'ятою графою паспорта. Такий простий, такий природний у цивілізованому світі постулат. Та й як інакше ростити людину, в якій змішалося три крові: абхазька, російська, українська?

Колись мій син, йому ще не було й чотирьох, але ж діти природжені філософи, сказав:

— Чужої землі не буває. Є наша земля. І земля наших сусідів.

Сплюндрована, просякнута кров'ю, пропахла порохом, невпізнанна — чия вона тепер? Хто її своєю назве? І чий попіл стукатиме в серця? Запитання, запитання...

Мій син повернувся в рідний дім. А де домівка мого батька?

Я майже двадцять років живу на Україні. І те, що я її прийняла в душу, ніколи не заважало моїй любові до рідної батьківської землі. Навпаки, причетність до двох таких різних сторін, як мені здавалося, збагачувала мене, додаючи барв життю моєму. Сьогодні я, як ніколи, близька до усвідомлення себе емігранткою. Мій народ стоїть перед загрозою повного знищення. Цим жахом підірваний і мій мир тут. Від цього болю не затулитися ні паспортом, ні кордонами. Біль не знає кордонів, як і милосердя.

Нині світ для мене звузився до батьківського покинутого двору, над яким пливе запах гару від спаленого села. І таке вселенське сирітство охоплює душу — нема сил передати!

Скоро Новий рік! Зустрічаючи свято, кияни піднімуть келих з шампанським, трохи побідкаються, що шампанське нині таке дороге! А я всю святкову ніч, як і попередні дні і ночі, переживаючи і здригаючись від несподіваних телефонних дзвінків, думатиму про долю моїх близьких там, в Абхазії. Прислухаючись до веселих голосів за стіною, до гомону молоді, котра після півночі неодмінно висипле на вулиці, вперше в житті помолюся, щоб ця земля, отча земля мого сина, ніколи-ніколи не знала війни, щоб не спізнали її ровесники мого хлопчика, як, не знаючи її, виросли ми, покоління, захищене твоїм сином — мати фронтовика Великої Вітчизняної. Не знали ми і не розуміли сповна, яке це щастя! Благополучним так просто мені заперечити: невелике щастя, котре вимірюється відсутністю війни. Може, й так, за великим рахунком. Але, повірте, мені вистачило б цього щастя. З лихом!

Етері БАСАРІЯ,
письменниця.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Триває робота у постійних комісіях Верховної Ради. Депутати працюють над законопроектами, що мають бути внесені на розгляд сесії, відповідно до Конституції аналізують декрети Кабінету міністрів, обговорюють інші актуальні проблеми.

Гостра дискусія відбулася на засіданні **Комісії у питаннях соціальної політики та праці,** коли аналізували ситуацію, що складається в країні у зв'язку з прийняттям урядом постанови про регулювання цін. Вносилися конкретні пропозиції щодо соціально орієнтованих заходів для захисту найбільш уразливих верств населення. Комісія вважає, що вимушені дії по стриманню інфляційних процесів, стабілізації економіки мають бути спрямовані не на скорочення соціальних програм, а насамперед на наведення порядку в суспільстві, посилення боротьби із зловживаннями, які існують у народному господарстві, корупцією, притягнення до відповідальності тих, хто наживається, обкрадаючи нужденних людей і державу.

29 грудня відбулося засідання **Комісії у закордонних справах,** на якому розглянуто кілька питань. Одне з них — про розподіл зовнішнього боргу та активів колишнього СРСР. Як вже повідомлялося, 23 листопада цього року між урядами України і Російської Федерації з цього питання було підписано Протокол. Але передбачені в ньому умови поки що не виконуються. Проаналізувавши ситуацію, зваживши різні можливості і варіанти, комісія підготувала відповідні рекомендації.

На засіданні **Комісії з питань здоров'я людини** обговорено стан справ з застосуванням агрохімікатів та інших потенційно небезпечних для здоров'я людини препаратів. Відмічалося, що в Україні використовується багато видів мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин. В той же час нема належної системи їх реєстрації та застосування. Тому малі і спільні підприємства, кооперативи завозять у країну чимало хімікатів, які не пройшли належної апробації. Непоодинокі випадки, коли населенню продаються препарати, заборонені для використання, рекламуються і реалізуються отруйні речовини. Серйозні недоліки є у справі зберігання та використання гербіцидів і пестицидів. Як результат — забруднення оточуючого середовища і, що особливо недопустимо, харчових продуктів.

Проаналізувавши це питання, комісія, у роботі якої взяли участь представники Міністерства охорони здоров'я, вчені, члени асоціації **«Зелений світ»,** вирішила пропонувати його на розгляд Президії Верховної Ради. Визнано доцільним створити державну систему контролю і реєстрації агрохімікатів, інших хімічних препаратів.

Прес-центр
Верховної Ради України.

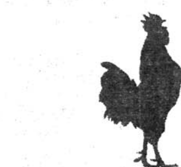
Прогноз погоди

ЗА ПОРОЗУМІННЯМ З НЕБЕСНОЮ КАНЦЕЛЯРІЄЮ

Прогнозує погоду на весь 1993 рік дніпропетровський інженер Василь Коваленко.

Чи вірите ви у ті прогнози погоди, які готують наші синоптики? Підозрюю, що радше сприймаєте скептично. Далеко не завжди вони справдовуються. Особливо довгострокові.

У Дніпропетровську ж є чоловік, спроможний передбачати кліматичні та погодні зміни, навіть не на рік тільки, а й на два, три, на десятиліття і століття. Це Василь Дмитрович Коваленко, підполковник у відставці з вищою академічною інженерною освітою. Про нього наша газета уже писала (див. номер від 3 листопада 1992 року).

Він відкрив закономірності і вікових, глобальних змін клімату, і щорічних та сезонних погодних на землі. І блискуче це підтвердив низкою екскурсів у минуле і майбутнє.

Методиками Василя Дмитровича зацікавилися в кількох країнах світу, висловлюють готовність створювати відповідні наукові центри і фінансувати їх. От лише вдома вперто не помічають працю земляка. «А шкода», — зітхає Василь Коваленко. Україна, мовляв, могла б для всього зарубіжжя «експортувати» довготривалі кліматичні і погодні прогнози — за неабияку валюту. Навіть прогнозувати для всіх регіонів планети стихійні лиха — смерчі, землетруси чи повені, засухи, передбачати, скільки там і тут буде води у річках і морях, і т. д., і т. п.

Зауважу, що прогноз Василя Коваленка узагальнений для всієї України, але з акцентом на центральні і південні області.

Отже, січень і лютий будуть відносно теплими як для зими, бо обійдуться без суворих морозів. Опадів випаде близько норми. Снігу, отже, щоб дуже багато, так ні, але і зовсім не мало буде.

Початок травня не обійдеться, на жаль, без приморозків на грунті. А з другої половини травня і у червні та почасти липні переважатиме нестійка погода з явними ознаками циклонічних явищ. Будуть грози та вітри, завелика вірогідність ураганів, штормів і навіть смерчів. Потім же у серпні деінде тижнів два-три не випаде жодного дощу, відтак місцями ймовірні ознаки короткочасної посухи. Хоч великої спеки, повторює Василь Дмитрович, ніде не буде.

Осінь ледь припізниться, та не набагато. Після прохолодної першої декади вересня, власне, жовтень і листопад видадуться теплішими від середніх багаторічних показників. Стоятиме суха і малохмарна погода. Грудень 1993-го буде теплішим, ніж треба, але воднораз і скупішим на опади.

Подобається комусь чи ні, та оце так. Якщо підсумовувати, то рік наш дніпропетровський прогнозист обіцяє сприятливим майже з усіх міркувань. А вийде по-коваленковому, ось побачите.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Прогноз міністра

НЕХАЙ ОБМИНЕ НАС «МАВП'ЯЧЕ» ЖИТТЯ

Валерій БОРЗОВ, міністр у справах молоді та спорту.

— Ваші оптимістичні прогнози щодо песимістичних перспектив у новому році!

— Мій оптимізм передусім залежить від реалій сьогодення та майбутнього нашого життя в цілому, тобто від наявності коштів, виділених державою на розвиток спорту. Сьогодні важко сказати, чи зможемо ми зберегти існуючі структури нашої системи, чи доведеться концентрувати обмежені ресурси лише на деяких напрямах спортивного життя молоді України.

— Валерію Пилиповичу, а як з орендними підприємствами!

— Через фантастичне зростання цін, особливо на енергоносії, стало майже неможливо платити за оренду приміщень. Підприємства, які хоча б якось підтримували спорт матеріально, нині опинилися в скрутному становищі. Профспілкова система також переживає фінансову кризу. Змушені чекати на бюджет.

— Ваші новорічні побажання народові України.

— Нехай наше «мавп'яче» життя добре поклює Півник-93 і зробить його людським. А якщо серйозно, то бажаю свідомого фанатизму, патріотизму і великої надії на краще.

Леонід СУХОРУКОВ.

Прогноз астролога

«Знесла курочка яєчко — золоте, не просте...»

Є надія, що курочка з допомогою Півня золотих яєчок таки нанесе. Адже всі пам'ятають півнячі бої, багато хто на своїй шкурі відчув розбишацький характер Півня. Він трохи фанфарон. Любить перемоги, гучні паради, маніфестації, а без спорту — що би то був за Півень?

Прогноз читача

У СПОРТ Я ВІРЮ

— Вибачте, — звернувся я на Хрещатику до молодого, дужого хлопця, — ваші прогнози щодо спорту в 1993 році?

— У новому році я можу бути цілком спокійним лише за рекет, який не втратить своєї спортивної форми. А взагалі, сьогодні немало «спортсменів», які живуть за афористичним висловом: «Горілка — сила, а спорт — могила!»

Звернувся до дідуся спортивного вигляду.

— Нині, — сказав він, — все керівництво дивиться на свій народ лише із спортивним інтересом.

Струнка дівчина відповіла коротко:

— У спорт вірю. Треба ж хоча б у щось вірити!

Сергій ЛЕОНІДОВ.

Дванадцять місяців

(Замість парламентської хроніки)

Про дідову дочку ви читали, про бабину також. Зла мачуха — теж наша добра знайома. Ще коли-и-и Микола Гоголь провів соціологічне дослідження на київських базарах і переконливо довів, що там усі жінки — відьми.

Отже, пішла дідова дочка в ліс по суниці. Дванадцять місяців, звісно, на своєму робочому місці біля вогнища гріються, використовуючи пільги, надані їм в період паливно-енергетичної кризи. До вогнища дідову дочку не допустили, стала вона пікетом біля ялинки. Ніс червоний, руки тремтять. Дід Мороз вимахує над її головою булавою — не вступається. Дванадцять місяців дідову дочку начебто не помічають, обговорюють порядок денний минулої грудневої сесії і Закон про заборону вивезення снігу за кордон.

— Ви наполягаєте, місяцю Січень? — сердито допитується головуючий місяць Грудень.

— Наполягаю, — каже Січень.

— Давайте створимо узгоджувальну комісію, — вихоплюється Березень, — Щоб і вашим і нашим.

— Яка комісія, мовчіть, не ходіть по залу! Місяцю Листопад, не падайте з пенька!

Листопад обурюється:

— Не тисніть, пане Голово! Ви в лісі голова, а тут просто спікер...

— Ну що ти йому скажеш? Що мені з вами робити? Я вам вдивляюся. Ой бо... ой го...

— Горимо, — знову до мікрофона проривається Березень. — Он народ маніфестує. Вимагає додаткових повноважень для групи «Літо».

— Який народ? Який народ? Дідова дочка — це ще не народ. Її просто підкупили наші літократи, вони вже кілька місяців по закордонах швендяють, валюти напхали повні кишені. От нехай вони і вийдуть до ялинки і розбираються, навіщо їй посеред зими суниці.

— Та у вас і льоду не допросишся, — проривається до мікрофона Червень.

— Червень, я вам слова не давав.

— Та я дванадцять разів записувався списком, а мені слова не дали.

— Ви по процедурі чи по голосуванню?

— Та я «різне».

Дідова дочка починає клацати зубами.

— Ну хіба можна в такій атмосфері працювати? — хапається за голову Голова. — Місяцю Червень, підіть заспокойте дідову дочку.

— Я прошу додаткових повноважень.

— Хто «за», хто утримався, хто затримався? Прийнято.

Червень хапається за додаткові повноваження, себто за булаву Діда Мороза. Той не дає. Парламентська криза. Загроза зриву сесії. Оголошується перерва. В перерві йде збір підписів за розпуск дванадцяти місяців. Дідова дочка підписує, прибігає бабина дочка — не підписує. Прилітає мафія — Мачуха з кочергою.

Сесія продовжується. Голова дзвонить у ліве вухо. В праве вилітає.

— Та вони все одно не встигнуть зібрати підписи. Строк вийшов. На порядку денному Новий рік.

— Я проти, — вихоплюється Листопад, — Новий рік уже застарів.

— Місяцю Листопад, ви від комісії чи від себе особисто? Ах, від себе? Подайте пропозиції у письмовій формі, хай розгляне комісія.

Листопад на знак протесту таки падає з пенька. Немає кворуму. Сесія розпускається. Новий рік настає згідно з регламентом. Біля ялинки — комерційний кіоск, мафія, себто Мачуха, продає суниці по тисячу за штуку. Новий рік стукає дванадцять разів собі по лобі і лізе за грошима у діряву торбу, намагається проштовхнутися у перший ряд. На нього налітають зимократи і літократи.

— Ти чого без черги сунеш?

— Так у мене пільги...

— А у нас ринок.

— Де? — запитує Новий рік.

— У новому році, — дружно гуде черга, відтираючи новачка від прилавка. Фініта!

Наталя ДЗЮБЕНКО.

Телебачення

П'ЯТНИЦЯ

1 січня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
9.10 Старовинні романси виконує К. Плужников.
9.35 Танго, танго, танго. Балет на льоду.
10.05 Цирк. Новорічна програма.
11.00 Співає гурт «Соколи».
11.35 Худ. телефільм «Бодетаун». 36 серія.
12.00 УТН.
12.10 М. Зощенко. «Веселість нас ніколи не полишала». Телевистава.
12.50 Вперше на екрані УТ. Для дітей. Худ. фільм «Капітан Крокус і таємниця маленьких змовників».
13.50 Сад, город.
14.05 «Снігова королева». Вистава.
15.05 Новорічна розважальна програма «Кімната сміху».
16.05 Мультфільм на замовлення.
17.05 Естрадний калейдоскоп.
17.35 Фант-лото «Надія».
19.00 УТН.
19.20 Муз. фільм «Новорічне мереживо».
19.55 «Яблуко спокуси».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.20 Щедрий вечір.
22.35 Худ. фільм «Роман із каменем» (США).
0.15 УТН.
0.25 Нон-стоп-рандеву.
1.55 Фантом.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

9.00 «Старі добрі казки». «Дванадцять місяців». 2 серія.
10.20 На балу у Попелюшки.
11.30 Пані удача.
12.10 Новорічне вітання із Відня.
14.30 Новини (з сурдоперекладом).
14.55 Прем'єра худ. телефільму «Мушкетери через 20 років». 1 серія.
16.00 У світі тварин. Конкурс краси собак.
16.35 Любов з першого погляду. Міжнародний випуск.
17.10 Мультфільм.
17.20 Марія Миронова: вчора, сьогодні, завтра.
18.10 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Хіт-парад «Останкіно».
23.00 Новини.
23.25 ВІД представляє:
23.55 Прем'єра мультфільму для дорослих «Енеїда».

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

9.35 «Жіноча астрологія, або Хто стріляв в майора Проніна».
10.20 Міс Америка-92.
11.50 Прем'єра телеекрану «Чорний принц Аджуба». Худ. фільм. 1 серія.
13.00 Вісті.
13.25 «Чорний принц Аджуба». Худ. фільм. 2 серія.
14.30 Фарс-мажор.
15.00 Балет-відео. А. Адан. «Жізель». Солістка Н. Макарова.
16.35 Мульти-пульти. «Чебурашка».
16.55 Ура. Канікули. Худ. телефільм «Операція «Моцарт». 5 серія.
17.25 Телефільм.
17.35 Яхад.
17.55 Уолт Дісней по п'ятницях. «Різдвяна зірка». Худ. фільм. 2 серія.
18.45 Новорічний пиріг.
18.55 Реклама.
19.00 Київська панорама.
19.25 Прем'єра телеекрану. «Ціна скарбів». Худ. фільм.
21.00 «К-2» представляє: «Знай наших».
22.20 Реклама.
22.25 «Тряхнем стариной, или Татьяна, помнишь дни золотые...». До 70-річчя Б. Брунова.
23.55 «Тихий дім». Ведучий — С. Шолохов.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

0.00—6.00 Студія телепрограм «ТЕТ-А-ТЕТ». Новорічна нон-стоп, програма: «Ми — «ТЕТ». Худ. фільм «Один вдома», «ТЕТ» навколо світу, худ. фільм «Чужі-3», додаток до «35 хвилин джазу». худ. фільм «Міранда».
17.20 Мультфільм.
17.50 Худ. фільм «Айболить-«66».
19.30 Мультфільми.
19.55 Гіганти рок-н-роллу.
21.30 Авторалі «Париж—Дакар».
22.00 «Чаклунк». Худ. телефільм.

Наступний номер газети «Голос України» вийде 5 січня 1993 року

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 450 601

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311250.